

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacros. Concilii Tridentini Canones Et Decreta

Gallemart, Jean

Coloniæ Agrippinæ, 1621

Decretum de reformatione Matrimonij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39157

Sacram. to. 2. disp. 26. dub. 2. n. 13. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 98. n. 19.

α CANON III. Vide P. Sanch. de Matrim. li. 7. disp. 52. nu. 5. & li. 8. disp. 6. nu. 7. cum seq. P. Rebello de Obligat. iustit. p. 2. li. 3. qu. 1. nu. 1. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 98. nu. 19.

β CANON IV. Vide Petr. de Ledesm. in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. c. 10. cop. l. 1. P. Rebello de Obligat. iustit. p. 2. li. 3. qu. 1. nu. 1. P. Ag. de Coninck tom. 2. disp. 32. n. 10. Cened. pract. & Canon. q. 4. q. 4. num. 91.

γ CANON V. Vide Gregor. l. 3. tit. 2. part. 4. Perez. l. 1. tit. 1. li. 3. G. nam. p. 2. g. 10.

δ CANON VI. Vide D. Barbof. p. 2. Rub. ff. soluto Matrim. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 54. à nu. 1. P. Sanch. de Matrim. li. 7. disp. 18. nu. 3. P. Rebello de Obligat. iustit. p. 2. li. 3. qu. 4. à nu. 1. & sect. 3. P. Valer. Reginal. in praxi fori pœnit. li. 31. n. 36. P. Egid. de Coninck de Sacram. tom. 2. disp. 26. à nu. 30.

ε CANON VII. Vide Navar. in Man. cap. 22. numer. 21. Cened. sponsal. p. 2. cap. 7 §. 6. num. 15. P. Rebello de Obligat. iustit. p. 2. li. 3. §. 15. sect. 2.

ζ *Vel etiam innocentem.* Vide Guttier. Canon. li. 1. c. 25. n. 4. D. Barbof. p. 2. Rub. ff. soluto Matrim. nu. 15. P. Sanch. de Matrim. li. 7. c. 2. num. 2.

η CANON VIII. Vide P. Valer. Reginal. in praxi fori pœnit. li. 31. n. 37. vers. Porro.

θ CANON IX. Vide Petr. de Ledesm. in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. c. 13. concl. 8. Cardin. Bellar. in suis Controvers. li. 2. de Monach. à cap. 22. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 94. à nu. 3. Pat. Henr. Moral. li. 12. c. 5. §. 2. lit. I. & §. 9. in princip. lit. num. & O. P. Azor. Moral. p. 1. li. 13. c. 12. col. 1329. in fin. P. Sanch. de Matrim. li. 7. disp. 18. nu. 1. P. Valer. Reginal. in praxi fori pœnit. lib. 31. num. 120. P. Egid. de Sacram. tom. 2. disp. 31. nu. 66.

ι CANON X. Vide D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 4. n. 6.

κ CANON XI. Vide Mattens. in gl. 1. Rub. tit. 1. num. 147. li. 5. Cened. Recopil. Cened. ad Decret. collect. 2. 2. n. 1. in fin.

λ CANON XII. Vide Zerol. in praxi Episc. p. 1. verbo Matrim. c. 16. D. Marram de iurisdic. p. 2. c. 8. à princip.

CAPUT I.

Decretum de reformatione Matrimonij.

¶ **T**Ametsi dubitandum non est, clandestina matrimonia, libero contrahentium consensu facta, & vera esse matrimonia, quamdiu Ecclesia ea irrita non fecit; & proinde iure damnandi sunt illi, ut eos sancta Synodus anathemate dānat, qui ea vera, ac rata esse negant.

quig, & y salò affirmant, matrimonia, à filijs familias sine consensu parentum contracta, irrita esse, & parentes ea rara, vel irrita facere posse: nihilominus sancta Dei Ecclesia ex iustissimis causis illa semper a detestata est, atque prohibuit. verùm, cùm sancta Synodus animaduertat, prohibitiones illas propter hominum inobedientiam iam non prodesse, & grauius peccata perpendat, quæ ex eisdem clandestinis coniugijs ortum habent; præsertim verò eorum, qui in statu damnationis permanent, dum, priore vxore, cum qua clàm contraxerant, relicta, cum alia palàm contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio viuunt. Cui malo cùm ab Ecclesia, quæ de occultis non iudicat, succurri non possit, nisi efficacius aliquod remedium adhibeatur: b iccirco sacri Lateranensis Concilij, sub Innocentio II. celebrati vestigijs inhærendo præcipit, vt in posterum, antequam matrimonium contrahatur, 1 d ter à proprio contrahentium Parocho tribus e continuis 2 diebus festiuis in 4 Ecclesia inter Missarum solemnitas 2 & c. publicè denuntietur, inter quos matrimonium sit contrahendum: 3 quibus denunciationibus factis, si v nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonij & facie Ecclesie procedatur; 4 o vbi Parochus, viro & muliere interrogatis, & eorum mutuo 7 consensu intellecto, 5 e vel dicat, Ego vos in matrimonium coniungo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: 6 vel aliter vtatur verbis, iuxta receptum vniuscuiusque prouinciarum. Quod 6 r si aliquando probabilis fuerit suspicio, matrimonium malitiosè impediri posse, 7 si tot præcesserint denunciations; tunc vel 8 vna tantùm denuntiatio fiat, vel saltem Parocho, & duobus, vel tribus testibus presentibus matrimonium celebretur. Deinde 9 ante illius consummationem denunciations in Ecclesia fiant; vt, si aliqua subsunt impedimenta, faciliùs detegantur: 9 ↓ & c. nisi Ordinarius ipse expedire iudicauerit, vt prædictæ denunciations remittantur: quod 10 a a & c. illius prudentie, & iudicio sancta Synodus relinquit. 10. e e & c. Qui aliter, quàm presente 6 b & c. Parocho, vel π π & c. alio

Z 5 sacer-

a c. nō omni,
c. honoratur,
& c. si. 32. q.
2. c. aliter, &
c. nostrates,
39 q. 5. c. vi-
detur, qui
matr. acc.
pof. Conc. Te-
letanum, 3.
c. 10.

b Conc. Lat.
2. in Can. 31.
& in eum
inhibito, de
Cland. disp.

it. Trid.
clara.
n. acc.

sacerdote, 11 00 &c. de ipsius Parochi, 12 00 seu O
 narij 000 &c. licentia, & 000 &c. duobus, vel tribus
 bus matrimonium contrahere attentabunt, eos sancto
 nodus 13 000 &c. ad sic contrahendum omnino inhabili-
 dit: & 000 huiusmodi contractus irritos, & nullos esse de-
 nit, prout eos præfenti decreto 14 irritos facit, & 000
 Insuper parochum, vel alium sacerdotem, qui cum
 nore testium numero, & testes, qui sine Parocho, vel
 cerdote huiusmodi contractui interfuerint, nec
 ppos contrahentes grauiter arbitrio 000 Ordinarij
 ri præcipit. Præterea eadem sancta Synodus hortatur
 vt 000 &c. coniuges ante benedictionem sacerdotales
 templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitantes
 a statuitque 000 &c. benedictionem à proprio Parocho
 neque à quoquam, nisi 000 ab ipso Parocho, vel ab
 nario licentiam ad prædictam benedictionem facien-
 alij sacerdoti concedi posse; quacumque 000 con-
 ne, etiam immemorabili, quæ potius corruptela
 da est, vel priuilegio non obstante. Quod 000
 Parochus, vel alius sacerdos, siue 000 regularis, siue
 laris sit, etiam si id sibi ex priuilegio, vel immemora-
 consuetudine licere contendat, 15 alterius parochie
 los sine 000 illorum Parochi licentia matrimonio
 iungere, aut 000 benedicere b ausus 000 fuerit
 ipso iure tamdiu suspensus maneat, quamdiu ab Ordinario
 eius Parochi, qui matrimonio interesse debebat,
 quo benedictio suscipienda erat, absoluetur. Habenda
 Parochus librum, in quo coniugum, & testium nomina
 diemque & locum contracti matrimonij delibet
 quem diligenter apud se custodiat. Postremo sancta
 nodus coniuges hortatur, vt antequam contrahere
 vel saltem triduo ante matrimonij consummationem
 sua 000 peccata diligenter confiteantur, & ad sacra-
 mum Eucharistiæ Sacramentum piè accedant. Si
 que prouincie alijs, vltra prædictas, laudabilibus con-
 tudinibus, & cærimonijs hac in re vtuntur, eas
 nõ retineri sancta Synodus vehementer optat. N

a. e. t. cum
 multu seq. 30.
 q. 1. & c. nul-
 6. 35. q. 1.

b. Gratii be-
 nedictio do-
 tur, Alexan.
 3. Constit.
 sua, part. 1. c.
 7. & Inno.
 111. in 2.
 Conc. Later.
 6. 66.

hæc tam salubria præcepta quemquam lateant, Ordinariis omnibus præcipit, vt, cum primùm potuerint, curent hoc decretum populo publicari ac explicari in singulis suarum diocesium parochialibus Ecclesiis: idque in primo anno quàm sæpius fiat; deinde verò quoties expedire viderint. Decernit insuper, vt huiusmodi decretum in vnaquaque parochia suum robur 17 yyy post triginta dies habere incipiat, 18. à die primæ publicationis, in eadem parochia factæ, numerandos.

DECLARATIONES.

¶ Vriofus habens dilucida interualla ad Subdiaconatus Ordinem promotus, continere tenetur, & concedenda non est ei dispensatio, vt matrimonium contrahere possit.

1. *Ter à proprio contrahentium Parocho.*] Quando matrimonium contrahitur inter duos de diuersis Parochiis, debent in ambabus fieri denuntiationes. Et quando Matrimonium contrahitur inter virum qui sit de vna Parochia, & mulierem de alia, sufficit, si contrahatur coram Parocho proprio mulieris, vel coram Parocho in Parochia viri. Sic Congregatio censuit, quod & ipse Gregorius XIII. confirmauit, iuxta *Nau. cap. 25 num. 144.*

Matrimonium contrahitur inter duos alienigenas, & à paruo tempore, in aliquo loco habitantes, si tamen sint cogniti, ita vt non sint de comprehensis inter vagabundos; proprius autem eorum Parochus esse intelligitur, in cuius Parochia habitant eo tempore, quo Matrimonium contrahunt. *Vide infra huius Sess. cap. 7. §. Parochus.*

2. *Publicè denuntientur.*] Etsi denuntiationes omitterentur, tamen Matrimonium irritum non est, seruatis tamen cæteris requisitis. *Nauar. Ench. cap. 22. num. 79.*

3. *Quibus denuntiationibus factis.*] Ex Concilio Rauennatensi fuit approbatum & decretum in Congregatione, quod si qui peractis denuntiationibus intra quatuor menses non contraxerint, non possint contrahere, nisi iterum peractis denuntiationibus: arbitrio tamen Episcopi sunt puniendi. Matrimonium verò, si, antequam fiant publicæ denuntiationes, consummatum sit, seu factis denuntiationibus consummatum iri dem sit, antequam coram Parocho & testibus celebratus est verum Matrimonium; modò tamen postea contractum sit coram Parocho & testibus, & nullum aliud adsit impedimentum. Vbi verò talis est abusus, videlicet quòd Matrimonium consummatur, antequam factæ sint denuntiationes, seu post, & antequam contra-

Trid-
clara-
in obli-
ccc

contractum sit per verba de presenti coram Parocho & testibus, est omnino tollendus: & qui id commiserint seu in posterum committent, puniri debent pœna stupri, sed dumtaxat arbitraria.

Sponsus qui Sponsam seduxerit, & stuprauerit, non potest pœna contra stuprantem à Sacris Canonibus inflicta, pœna quòd hodie ex Decreto Concilij, Sponsalia post copulam si quædam non transeant in vim Matrimonij vt erat ante Concilium, sed grauius arbitrio Ordinarij dumtaxat sunt puniendi ex hoc Decreto.

Monendi sunt Sponsi vt factis Sponsalibus, quamprimum contrahant Matrimonium per verba de presenti, coram Parocho & testibus, ne Sponsa hoc stupri periculum subeant, maxime si ipsa ante consummationem Matrimonij id perierint. Et qui perierint contrahere Matrimonium coram Parocho & testibus, a Parocho qui recipit insuper instrumentum de iuramento, in ministerio ipsius Parocho præstito, si deinde sequuta est inter eos carnis copula, nullis factis denuntiationibus, sunt puniendi grauius arbitrio Ordinarij, qui debet tale Matrimonium declarare esse nullum: sed si postea voluerint contrahere per verba de presenti eis permittitur, seruatis tamen ex hoc Decreto Concilij seruatim, & dummodo nullum aliud impedimentum legitimum adsit, si alter quoque alterum voluisset cogere ad obseruanda Sponsalia iurata, iuxta dispositionem cap. *Ex literis, de Sponsal.* id eis permittitur.

4. *Vbi parochus, viro & muliere interrogatis.*] Matrimonium contractum coram coadiutore in administrandis sacramentis Parocho, vel Vicarij perpetui in illa Parochia, valet. Item valet, si fuerit contractum coram Parocho notorio fornicatore, non tamen a iudicio condemnato, & confessio. Similiter valet coram Parocho etiam non sacerdote, vt dicitur in vna Abulensi.

5. *Vel dicat: Ego vos in Matrimonium coniungo.*] Et si Parocho nihil dicat, constat tamen Matrimonium, modò partes contraxerint.

6. *Vel alijs utatur verbis.*] Non pertinet ad substantiam Matrimonij, vt Parochus aliqua verba proferat: ideo valet Matrimonium contractum, si quis verba exprimentia consensum, prolata sint tantum à contrahentibus; dummodò Parochus sit præsens, & intelligat id quod agitur, licet dissentiat, & contradicat: a thibitus verò Parochus intelligitur etiam si ex alia causa principaliter esset vocatus, dummodò sit presentibus etiam ad illum actum.

7. *Si tot præcesserint denuntiationes.*] Vbi propter publicas denuntiationes Matrimonium malitiosè impediri potest, illis omnibus coram Parocho, vel alio Sacerdote, de eius vel Episcopi licentia, duobus vel tribus testibus adhibitis, per verba de presenti

trahere possunt: quo facto, antequam deueniant ad consummationem, semel vel bis erunt faciendæ denunciationes. Episcopus ob vicinitatem temporis, quo prohibita sunt nuptiæ, omittere potest aliquas denunciationes, secundum prudentiam suam, & iudicium, non tamen iubere vt diebus serialibus.

8 *Vna tantum denuntiatio fiat.*] Arbitrio Ordinarij, non item Parochi aut Decani ruralis.

9 *Nisi Ordinarius ipse.*] Episcopus potest post Matrimonium contractum, ante illius consummationem (sita expedire iudicauerit) secundum prudentiam suam & iudicium ex aliqua causa arbitrio suo remittere denunciationes, etiamsi non sit suspicio, quod matrimonium malitiosè impediatur. *Suprà §. Si sor.*

Non perimitur hæc facultas Commendatario, licet eius Abbatia iura Episcopalia habeat, cuius Abbas appellatione Ordinarij venit, iuxta Gloss. in cap. *sum. de offic. Ordin. in d.* dixit enim S. D. N. quod Ordinarius hic non intelligitur, nisi Episcopus, tamen Cardinali Farnesio Commendatario Farnensis Monasterij, fuit permissum, non autem eius Vicario.

Omissa edictorum, quæ præcedere debent celebrationem Matrimonij ex constitutionibus Synodalibus diocesanis, & ex consuetudine inmemorabili, quam seruatam esse vellent etiam post Concilium Tridentinum, reddere non debet matrimonium clandestinum, prolemq; illegitimam, perinde ac Matrimonium contractum esse sine Parocho & Testibus, vt Congregatio censuit, ex vi Concilij Tridentini.

Martha quæ contraxit Sponsalia de futuro cum N. cum quo carnalis copula non sequuta est, potuit ingredi Monasterium, & habitum religionis suscipere, & in eo permanere & profiteri, & postquam professionem emisit, tunc ab Ordinario pronuntian- dum est licere N. Matrimonium liberè contrahere cum alia muliere.

10 *Qui aliter.*] Decretum hoc annullat solum contractus matrimoniales per verba de presenti clandestinè factos: Sponsalia verò per verba de futuro, relinquit in terminis iuris communis, præterquam quòd per copulam prædictam Sponsalia in matrimonium non transeunt iuxta cap. *Ex literis, de Sponsalibus.*

Eadem prohibitionem facta ab Ordinario, ne Parochus Matrimonio coniungat aliquos, non ita tollitur, seu suspenditur Iurisdictio Parochi, vt ad celebrandum Matrimonium non sit legitimus Parochus, matrimoniumq; eorum eo contractum, nullum sit. sed Matrimonium valet. Et si hæc prohibitio facta sit non ipsi Rectori principali, sed eius Vicario, qui ad nutum Ordinarij amoueri potest, Matrimonium in quo contra Ordinarij prohibitionem Vicarius iste interuenit, Congregatio respondit validum esse.

Debet Episcopus cognoscere, an possit per censuras Ecclesiasticas cogere

Tridentina
de Matrimonio
in d. Summum
de officio Ordinarii

zogere renuentem ex coningibus, ad obseruanda sponsalia de
iuxta trad. in cap. *Ex literis, de Spons. & matrimonio.*

Sponsalia inter impuberes ante aratem, etiam vnus ex Spon-
saliis contracta per verba de presenti, seruata forma Concilij (vbi in-
traferunt in Matrimonium etiam subsequuta copula post aratem
non seruata de nouo eadem forma Concilij, de qua in hoc Decretum
Non impediuntur tamen, quo minus iterum contrahere possint
iuxta formam hic prescriptam, & non subsequuta copula, nulla
impedimentum, quin cum consanguinea, vel affine alterutro
contrahere possit: secus vero si esset sequuta copula, sic conu-
ntio vel secundo gradu, esset ortum impedimentum ex formata.

Infrà, hoc cap. §. Matrimonium contractum per verba.

Matrimonium contractum coram testibus, sed sine Parocho
alio Sacerdote eius licentia post Concilium Tridentinum, nul-
lum est nullum, sed nec vim habet sponsalium: adeo vt con-
trahentes ad denuo contrahendum compelli non possint. Immo
licet non presente Parocho, testes & notarius, qui clandestine
contractui interfuerunt, grauiter pœna arbitraria puniendi sunt
enim necessarium ad hoc vt contractus Matrimonij sit validus
presente Parocho proprio contrahentium, vel alio Sacerdote
plius vel Ordinarij licentia, & coram testibus, verba de presentibus
vtriusque contrahentium proferantur.

Satis est Matrimonium coram Parocho & testibus contractum
per verba de presenti, quod contrahentes valis tunc alicui
nuntiationes tamen trinæ, & Sacerdotis benedictiones in Be-
faciendæ sunt. Et Parochus ita presens Matrimonio debet
appareat à contrahentibus hac de causa adhibitus fuisse. *Supra
§. vel aliis.*

Quod si Parochus adfuisse, nihil tamen eorum quæ agerent
vidit vel audiuit, Congregatio respondit Matrimonium non
lere, si non intellexisset, nisi ipse Parochus affectasset
gere.

Matrimonium contractum non seruata forma Concilij Tri-
ntini (licet contrahentes certam inter se de contrahendo Matrimo-
fidem dederint, & postea coram testibus sine Parocho de presentibus
contraxerint, carnali etiam copula inter eos subsequuta, sed
sponsalia de futuro resoluitur, ita vt cogi possint contrahere
forma Concilij. Sic responsum est Episcopo Patauino. *Supra, hoc cap.
Matrimonium contractum.*

Congregatio Concilij perpensis consultationibus Episcopi
caricensis circa formam matrimoniorum quæ in partibus He-
diæ, Zelandiæ & Frisiæ, contrahuntur, ita censuit, vbi hoc de-
nondum est publicatum in parochia, valet matrimonium con-
absq; obseruatione formæ à Concilio prescriptæ. Publicatio
decreti facta presumitur, vbi decretum ipsum fuit aliquo tempore

parochia tanquam decretum Concilij observatum. Hæretici in quorum parochia dictum decretum fuit publicatum, tenentur præscriptam formam observare. Et propterea ipsorum matrimonia absque forma Concilij, quamvis coram ministro hæretico vel magistratu loci contracta, sunt nulla. Si verò parochia, in qua fuit aliquando observatum decretum, proprio parochio careat, & Cathedralis in idem Episcopo & Capitulo habentibus à Concilio facultatem alium sacerdotem ad id delegandi, nullusque alius ibi sit qui vices Parochi aut Episcopi suppleat, matrimonium valet absque præsentia Parochi, servata tamen in eo in quo potest, forma Concilij, nempe adhibitis saltem duobus testibus. Si verò extant quidem Parochus & Episcopus sed nullo constituto Vicario, uterque metu hæreticorum lateat, ira ut videri ignoretur ubi sit, vel eodem metu à diœcesi absit, nec ad alterutrum sit tutus accessus, validum est matrimonium contractum absque parochio, adhibitis tamen duobus testibus.

De ipsius Parochi. Generalis licentia alicui Sacerdoti à Parochio in scriptis data, exercendi scilicet omnia, quæ Parochi officia continent, sufficit ad matrimonij coram illo Sacerdote celebrati validitatem.

Vel alio sacerdote. Si sacerdos alienus non habuerit licentiam, neque ab Ordinario, neque à proprio contrahentium Parochio, Ordinarius non debet irritare Matrimonium coram tali contractum, sed tantum declarare irritum: quia cum Concilium iam illud irritum fecerit, non est ulterius irritandum, sed opus est sola declaratione quòd irritum sit, etiamsi is sacerdos, esset aliquis parochus, sed non Parochus contrahentium: Quod si coniungendi sunt diuersarum parochiarum, sufficit, ut sit Parochus, siue viri, siue mulieris. *Sup. hoc cap. in initio.*

Seu Ordinarij licentia. Licet proprius Parochus non celebret ipse Matrimonium, tenet, si Episcopus vocatus præstaret se, vel confiteretur aliquem ut proprium Parochum.

Intelligitur etiam de generali Vicario Episcopi qui hanc licentiam etiam concedere poterit. Neque sufficit tacita, quæ resuatur ex tolerantia. Requiritur vero vel communiter generalis administrandi omnia Sacramenta, vel (si hæc absit) expresse specialis licentia Vicarij etiam temporalis, ad notum amovibilis Ecclesiæ Parochialis. Qui enim Sacramenta administrant, & Matrimonij interveniunt, sicut ipsi interuenire possunt, ita etiam dare licentiam alijs possunt interuenientibus, ob fauorem matrimonij.

Ad sic contrahendum, omnino inhabiles reddit. Hic vers. nihil pertinet ad sponsalia per verba de futuro contracta, sed tantum intelligitur de Matrimonio per verba de præseni contracto. *Hoc sapere solutum est.*

Statuere Ordinarius non debet, ut illi, qui non servata forma præscripta contraxerunt, sint inhabiles ad contrahendum, quia est contradictio.

il. Trid.
clara.
in dicitur
hæc

dispositionem huius cap. per verba enim illa Decreti: *ad faciendum*, non intelligitur, quod qui extra formulam Decreti Matrimonium contraxerunt, simpliciter inhabiles fiant ad rursus contrahendum: quare qui in contrahendis Matrimonijs Decreti formulam secuti non sunt, si rursus contrahere velint ex decreti praescripto id est, adhibito Parocho & testibus, hoc Ordinarius illis concedere debet, nisi sanguinis coniunctione aut propinquitate cum alijs eorum Canonum exceptionibus, impediantur.

14 *Irritos facit & annullat.*] De Matrimonij clandestinitate arguitur in his locis, ubi Decretum iam publicatum fuit.

Primo, quid de illis locis censendum est, in quibus solum Episcoporum aut parochorum malitia, vel crassa aut supina seu negligentia non est publicatum haecentis? Secundo, quid si in eadem Parochia publicatum fuit decretum, in alterius non ita, ut contrahunt simul? Tertio, quid faciendum cum iis, qui post contractum clandestinum Matrimonium, idque sine ante Concilium auctoritate Episcopi aut ignorantis Parochi, separati fuerint, & postea in eisdem publice contraxerint, neque iam sine gravissimo scandalo esse possunt.

Ad primum Sacra Congregatio respondit, Anno 1588. Decretum Concilij non obligare, si in illa Parochia ubi contractum fuit Matrimonium, necdum erat publicatum, nec 30. dies a prima citationis adhuc fuerant elapsi, quantumvis vel malitia, vel supina negligentia omisa fuerit huiusmodi publicatio.

Ad secundum iudem non obligare decretum nondum in Parochia, ubi contrahitur, publicatum, ut dictum est.

Ad tertium, primum Matrimonium esse validum: idcirco qui primo spreto ad secundum contulerunt, statuendum prout se disponitur.

Ex hoc textu sunt argumenta, Quidam Parochi in stabulo Episcopi Ecclesiae Syracusanae, negantes ei amplius debentur aurei partem, quam accipiebat ex annulorum nubentium Matrimonibus. Solus enim Parochus ex hoc e. benedicit. Contrarium tamen censuit Congregatio, quia ille denarius non debebatur ministerij illius, sed loco praebendae ad sustentationem suam detentis, & cum immemorabili tempore ita fieri consueverit, nec celebranda haec laudabilis consuetudo.

15 *Alterius Parochia.*] Per alios Sacerdotes a Parocho praeparatum contrahentium, vel alio Sacerdote, qui ipse Parochus vel Ordinarius licentiam dedit, Benedictio Sacerdotalis contrahentium Matrimonium non est facienda iuxta hoc Decretum, non obstantibus quibuscunq.

16. *Ipsius remedium suspensus maneat.* Id est, sublata pœna excommunicationis, de qua in Clem. 1. in fine, de privilegiis.

17. *Post 30. dies.* Decretum Concilij Tridentini irritans Matrimonia clandestinè contracta absq; præsentia proprii Parochi, incipit habere robur post 30. dies à die publicationis ipsius Decreti in Parochia factæ & post Kal. Maij, 1564. iuxta Bullam S. D. N. Pij V. tenet, si que duplex tempus concurrere debet, vnum post dictas Kal. Maij, 1564. alterum post 30. dies à publicatione in loco, adeo vt si ante Kal. dictas facta fuisset publicatio, decretum non obliget Matrimonia contracta ante publicationem prædictam Decreti de Ref. matrimonia in Parochia contrahentium factam, ideo ante publicationem irrita non sunt, nec vt irrita declaranda.

18. *À die primæ publicationis.* Hoc Decretum de Reformatione Matrimonij, ad hoc vt robur suum accipiat, necesse est in Parochijs publicari, nec eius publicatio in Diœcesana Synodo facta, æquipolet. Si tamen hæc verba, scilicet. (*Quod fiant Matrimonia presentibus Parocho & testibus, alioquin sint irrita.*) fuerint publicata in Parochia, valent, & æquipolet publicationi totius Decreti, quantum ad matrimonij irrationem.

Qui contraxerunt in tertio vel quarto gradu, etiam post confirmationem Concilij priusquàm illis innotesceret confirmatio, possunt, simpliciter dispensari, etiam in ciuitatibus, vel locis, vbi, propter paupertatem ciuium, vel quando magna pars illorum inter se cognatione coniuncta est, solet dispensari. Causa verò dispensandi in spõsibus ante confirmationem Concilij sufficiens erat, si qui essent in gradu prohibito, vel fuisset conuersatio cum Sponsa, aut præcedens publicatio sponsalium. Sic congregatio censuit. *Infrà huius Sess. cap. 5. placuit. & Nauarrus Eneb. cap. 22. num. 87. item infrà, cap. 5. §. Qui contraxerunt sponsalia.*

Matrimonium contractum per verba de præsentì, de Anno 1566. circa decimum vel vndecimum annum ætatis mulieris, in reliquis leuata forma Concilij Tridentini subsequuta carnali copula: si ista mulier ex tunc simul cum viro cohabitauit per multos annos, an hoc est legittima etatem ipsius mulieris transeat in verum & validum Matrimonium eadem forma Concilij Tridentini non adhibita. Congregatio Concilij censuit, non transire, nisi iterum coram Parocho proprio contrahatur per verba de præsentì, iuxta formam Concilij, si tempore aduenientis pubertatis mulieris ante copulam publicatam fuerat in Parochia contrahendum hoc Decretum Concilij, & elapsi erant 30. dies à prima publicatione. Sic autem sæpius respon. Sacra Congregatio in casu etiam, quo mulier habebat circiter 12. annos, & videbatur proxima pubertati, quæ cohabitauit quatuor annos cum viro, sed non se cognouerunt carnaliter; prætendebat eam mulierem esse ætatem, cuius causa fuit dissolutum Matrimonium, deinde inuenit, qui reserauit seras, vir quidem repetebat

A a mu-

Tridentina
declarat.

in Bulla
Pij V.

mulierem, per cap. fraternitatis, de frig. & malef. illa tamen non
dicit, sed opposuit nullitatem matrimonij. Vide supra, hoc ca.
salia inter, &c.

REMISSIONES.

Vide Perez l. i. vers. Quæri etiam potest, tit. i. lib. 5. Ordine
cum seq. Menoch. Conf. 398. Ceuall. Communium commu-
nues, q. 604. Gutier. de iura. confirm. part. i. ca. 11. & 13. Ca-
tract. de Matrim. c. 55. cum seq. Latissimè Cened. pract. & Caza-
lib. i. q. 30. per totum, P. Henric. in sum. lib. 11. ca. 3. P. Rebello
ligat. iustit. p. 2. lib. 2. q. 7. & li. 4. in fine, vbi plures sacre
congregationis decisiones refert circa singula huius decreti
¶ *Quisq. falso affirmarunt matrimonia à filijs familias sine
parentum contracta irrita esse.* Vide Casan. in Catalogo glorio-
di p. 10. confid. 36. Perez. l. i. prope finem, vers. Constat etiam ex
dicto Concilio, pag. 36. tit. i. lib. 5. Ordin. P. Rebello d. lib. 2. q.
sect. 1. Gutier. Canon. lib. 1. cap. 20. num. 1. & 2. & d. tra. & de Ma-
cap. 79. à princip.

¶ An validæ sint leges ciuiles & statuta, quibus prohibetur
aut filia absq. parentum consensu Matrimonium in eant
sint exheredare filias sine consensu parentum nubentes vide
de Paz Conf. 20. num. 8. Marien. l. 2. Gloss. 4. num. 49. tit. i. lib.
uæ Recop. Menoch. de Arbit. casu 433. num. 8. & lib. 4. de Pra-
quæst. 189. nu. 55. & Conf. 69. à nu. 22. Francisc. Viui. Neapoli-
523. num. 3. Petr. de Ledesim. in Sum. p. i. de Sacram. Matrim.
concl. 5. dub. vnic. Surdum de aliment. tit. 1. q. 5. nu. 17. Couar.
mun. contra Communes, q. 5. num. 2. & q. 314. num. 3. Valde
ad Xuar. l. 2. tit. de los casamentos, pag. m. h. 50. Richardon parat.
de Nuptijs, nu. 6. & 11. & in princip. instit. de Inoffic. testam.
D. Mat. de iurisdic. p. 4. Cen. casu 70. Baptista Costa de
& ignor. Cent. 2. dist. 40. num. 71. & reg. 11. D. Barbol. in l. 1. p. 4.
32. & 35. ff. soluto Matrim. Lufit. Ægid. in repet. l. Titiaz, p. 2. a
cum seqq. ff. de Condit. & demonst. Dom. Garfi. Mastrillo Sc
cif. 163. Bernard. Grauz. ad pract. Cameræ Imper. lib. 2. coo
Gutier. Canon. lib. 2. cap. 20. num. 2. & lib. 2. quæst. 1. & 5. &
Matrim. cap. 80. à princip. & plures Doctores ex antiquioribus
Cened. ad Decretal. Collect. 38. num. 7. & ex doctissimis Thom.
Societatis Iesu P. Henric. in sum. lib. 11. ca. 6. §. 1. lit. C. P. Azar.
Moral. p. 2. lib. 2. cap. 2. col. 127. cum seqq. P. Molin. de Iustit.
disp. 176. vers. Dubium, P. Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 47. nu.
Rebello, d. p. 2. lib. 2. q. 14. sect. fin. P. Ægid. de Sacram. tom. 2. d.
num. 48. cum seqq. P. Val. Regin. in praxi fori pæn. lib. 9. nu.
Quòd verò attinet.

§ *Proprio contrahentium parochia.* Quis dicatur proprius contrahentium parochus, vide Menoch. de præumpt. lib. 6. q. 88. P. Henric. lib. 11. cap. 3. num. 3. Petr. de Ledesm. de Matrim. q. 45. art. 5. puncto 3. Stephan. Gratian. disceptat. forens. cap. 76. num. 18. Thom. Triuifan. Vener. decis. 23. lib. 1. latè Cened. præct. lib. 1. q. 30. à num. 45. D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 63. num. 6. vbi resoluit, dici illum proprium parochum parochiæ in qua contrahentes animum permanendi habent, non autem ad tempus, redituri postea ad proprium domicilium, & cap. 73. testatur habentem duplicem parochiam in qualibet posse Matrimonium inire.

§ *Tribus continuis.* Vide P. Sanch. de Matrim. lib. 3. disput. 6. P. Val. Regin. d. lib. 31. numer. 225. cum seqq. vbi affirmat hoc non esse ita accipiendum, quia aliquor dierum interuallum possit intercedere; quando festa continua sunt, P. Ægid. d. tom. 2. disp. 28. num. 47. dicit hæc verba intelligenda esse de festis, quæ sibi non succedunt immediate.

§ *Diebus festiuis.* An possint fieri diebus ferialibus cum dispensatione Episcopi? Negant Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Matrimonium, §. 4. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 83. num. 28. P. Sanch. lib. 3. disp. 6. num. 9. vbi dicit, nisi Concilij satisfieri, quando denunciations sunt in die non festiua, sed in aliqua, qua magnus populiconcurfus ad Ecclesiam vadit, vt quia est festus vocationis illius Ecclesiæ dies, vel quia insignis Concionator habet concionem, idem asserunt P. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 227. nouissimè D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 56. num. 8.

§ *In Ecclesia.* An possint fieri extra Ecclesiam in locis competentibus, vt in prædicationibus, magna populi copia confluent? Affirmant P. Sanch. d. num. 9. P. Val. Regin. d. lib. 31. num. 227. D. Gutier. d. cap. 56. num. 7.

§ *Publicè denunciatur.* An denunciations sint de essentia Matrimonij, ita vt si nullum si omittantur? Negant Perez lib. 1. tit. 15. lib. 3. Ordin. Nau. Conf. 17. numer. 4. sub tit. de sponsal. in 2. edit. & in Man. cap. 22. numer. 70. Salzed. ad Bernard. cap. 75. addit. 2. verbo; suspenditur ab officio, vers. Antè omnia, P. Henric. in Sum. lib. 11. cap. 4. §. i. Veg. in Sum. lib. 3. casu 176. Petr. de Ledesm. de Matrim. quest. 45. art. 5. puncto 2. dub. 1. concl. 2. & in Sum. p. 1. de Sacrament. Matrim. cap. 6. concl. 6. in fine. Fr. Emman. in Sum. tom. 1. cap. 217. numer. 2. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 83. numer. 7. Gutier. de iuram. confirm. p. 1. cap. 51. num. 2. & d. tract. de Matrim. cap. 56. num. 2. & c. 63. num. 1. D. Mart. de iurisdic. p. 4. casu 71. à num. 11. P. Sanch. lib. 3. disp. 5. P. Rebello, d. p. 2. lib. 2. quest. 7. sect. 2. num. 8. P. Valer. Regin. in praxi fori pœn. lib. 31. numer. 212. P. Ægid. de Sacram. tom. 2. disp. 27. num. 49.

§ *An peccent, qui omittis denunciationibus sine legitima dispensatione.*

Trid
clara
no b
ca

satione contrahunt? Affirmant lethaliter peccare Salzed. ad Bernard. cap. 73. addit. 2. vers. Quintus est, Petr. de Ledesm. in tract. de Matrimon. quest. 45. art. 5. vers. Sed aliud est dubium, & in Sum. de Sacram. Matrim. cap. 6. concl. 6. Spin. in Speculo testam. Gloss. princip. num. 26. Ceu. ill. d. q. 604. num. 85. D. Gutier. de Iuram. firm. p. 1. cap. 51. num. 29. & d. tract. de Matrim. cap. 56. num. 4. P. Egid. de Sacram. tom. 2. disp. 27. num. 51. P. Valer. Regin. d. lib. 31. num. 1. P. Sanch. lib. 3. disput. 5. num. 6. vbi num. 7. affirmat non esse mortale, si vna denunciatio omittatur, sequitur P. Rebell. d. q. 7. num. 1. quod sine alia graui causa non facile admittendum esse affirmat Egid. d. num. 51. vers. Aliqui.

* An quando propria auctoritate, & sic illicitè denunciations predicta omittuntur, dicatur, & sit Matrimonium, sine eis coram parocho & testibus celebratum, clandestinum, ad incurrendas penas clandestinis Matrimonij applicatas? Affirmant Petr. de Ledesm. cap. 6. dub. 3. prope finem, P. Henriq. in Sum. lib. 11. cap. 6. num. 2. M. in comment. P. Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 1. num. 7. Egid. d. 2. disp. 18. num. 103. & disp. 27. num. 83. D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 55. num. 5.

λ An denunciations faciendæ sint in vtriusque contrahentis parochia, quando contrahentes sunt diuersarum parochiarum? Affirmant Petr. de Ledesm. in tract. de Matrim. quest. 45. art. 5. puncto 1. in Sum. p. 1. de Sacram. Matrim. cap. 6. concl. 7. vers. *Haec de aliter*, Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Matrimonium, §. 5. P. Sanch. lib. 3. disp. 6. num. 4. P. Reb. d. p. 2. lib. 2. q. 7. num. 10. vers. *Quod* P. Valer. Regin. d. l. 31. num. 225. P. Egid. de Sacram. tom. 2. disp. num. 46. D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 56. num. 5.

μ An parochus possit alicui licentiam concedere denunciandum? Affirmat D. Valer. Regin. in praxi foii pœnit. l. 31. num. 225. vers. *Sed* idem.

ν *Si nullum legitimum opponatur impedimentum.* An quilibet tenetur sub culpa mortali denunciare impedimentum a se non ortum, si alter volentes inter se contrahere Matrimonium, etiam si occultum, & illud probare non possit? Affirmant Gutier. Canon. lib. 1. cap. 2. num. 21. & 27. & d. tract. de Matrim. cap. 53. à princip. P. Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 13. num. 2. cum quibus prosequere ad multa vtriusque hac materia. Et de parocho cognoscente impedimentum ex Sacramentali Confessione, vide P. Sanch. lib. 3. disp. 15. & 16. P. Val. Regin. d. lib. 31. num. 242. vers. *ultimum*, P. Egid. d. tom. 2. disp. 27. num. 60. D. Gutier. d. tract. de Matrim. c. 60.

ξ *In facie Ecclesie.* Sacra Card. Congregat. ita censuit. Ordinarius non potest prohibere quin Matrimonia domi celebrentur, sed in Concilij forma: sed cum maxime deceat vt in Ecclesia celebrentur, id hortari debet, non præcipere, referunt P. Rebell. d. p. 2. lib. 2. q. 7. num. 11. P. Sanch. lib. 3. disp. 15. num. 20. P. Valer. Regin. d. lib. 31. num. 242.

242. ubi asserit, ad hoc ut Matrimonium dicatur celebrari in facie Ecclesie, non esse opus, ut in ipsa materiali Ecclesia, vel in eiusdem limine celebraretur, sed sufficere, ut coram aliqua fidelium multitudine fiat, quæ tanquam quædam Catholicorum Congregatio censeatur potest Ecclesia, iuxta cap. Ecclesia, de Consecr. dist. 1. c. Relatum, 2. §. 2. de Testam.

¶ *Viro & muliere interrogatis.* Sacra Cardin. Cong. censuit, non pertinere ad substantiam Matrimonij, ut Parochus aliqua verba proferat, ideoque valere Matrimonium, quamuis verba exprimentia consensum prolata sint à contrahentibus tantum, refert D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 69. num. 3. & resoluunt Ceval. d. quest. 604. num. 53. P. Sanch. lib. 3. disp. 38. num. 4. P. Ægid. d. tom. 2. disp. 27. num. 74. attestantes peccare venialiter parochum prædictam interrogationem omittentem.

¶ *Et eorum mutuo consensu intellecto.* Quibusnam signis sufficienter exprimi possit consensus ad Matrimonium requisitus? Vide P. Ledesim. in Sum. p. 1. de Sacram. Matrim. c. 8. P. Rebel. d. lib. 2. q. 10. D. Gutier. d. tract. de Matrim. c. 46.

¶ *Ego vos in Matrimonium coniungo.* An hæc verba sint de essentia huius Sacramenti? Negant Perez lib. 1. vers. Præterea necessarium est, tit. 1. lib. 5. Ordin. pag. 39. Segur. p. 2. direct. iudicum c. 15. num. 52. Pet. Ledesim. de Matrim. quest. 43. art. 1. dub. 4. concl. fin. & quest. 45. artic. 1. puncto 3. ante 1. dub. concl. 2. & in Sum. part. 1. de Sacram. Matrim. c. 1. concl. 1. in fine, P. Henric. lib. 11. cap. 2. num. 7. P. Sanch. lib. 3. disp. 28. Ceval. d. quest. 604. num. 53. Cened. pract. & Canon. quest. lib. 1. quest. 30. num. 38. nouissime D. Gutier. d. tract. de Matrim. c. 69. num. 3.

¶ *Quid si aliquando probabilis fuerit suspicio.* Vide Perez lib. 1. tit. 15. lib. 8. Ordin. pagin. 284. Menoch. Conf. 69. Gutier. Canon lib. 1. c. 19. & d. tract. de Matrim. cap. 57. num. 3. P. Sanch. lib. 3. disp. 9. P. Ægid. de Sacram. tom. 2. disp. 27. num. 52.

¶ An quoties timeretur malitiosè Matrimonium impediendum, possit parochus eas omittere, ita tamen ut fiant antequam consummator? Negant, nisi dispensatio difficillimè obtineri possit, P. Henric. in Sum. lib. 11. cap. 5. §. 5. P. Ægid. d. disp. 27. num. 53. P. Sanch. lib. 3. disp. 70. num. 17.

¶ *Deinde ante illius consummationem denunciations in Ecclesia fiant.* Quid si Ordinarius tantum absque vlla pœna præcipiat, quod monitiones fiant contracto iam matrimonio, an tunc vel quoties contrahentes id contrahunt, licitè aut illicitè consummando Matrimonium ante denunciations peccent mortaliter necne? Affirmant P. Sanch. lib. 3. disp. 11. num. 3. D. Gutier. tract. de Matrim. cap. 58. numer. 2.

¶ *Nisi Ordinarius ipse expedire iudicauerit, ut prædicta denunciatio non remittatur.* Vide Nau. Conf. 5. de Sponsal. Menoch. de Arb. c. casu 453.

fu 453. numer. 1. Petr. Ledesim. in sum. part. 1. de Sacram. Matrim. cap. 6. concl. 7. P. Sanch. lib. 3. disp. 7. num. 4. cum seqq. P. Valer. Reg. in praxi fori pœn. lib. 31. à num. 232.

X An Episcopus possit generaliter delegare alicui in sua diocesi cultatē, quam habet, remittendi denunciations? Negant Cephal. Conf. 421. à num. 27. vol. 1. Menoch. Conf. 69. à numer. 55. P. Henr. lib. 11. de Matrim. cap. 5. num. 5. Affirmant post Saar. de Paz. & Ledes. quos refert Cenall. d. q. 604. num. 93. & 99. Spin. d. Gloss. 15. princip. num. 29. Rebuff. in praxi Benefic. in forma Vicariatus, numer. 113. Sanch. lib. 3. d. sp. 7. num. 20. P. Valer. Reg. d. lib. 31. numer. 232. in principio, P. Egid. d. d. sp. 27. num. 55. concl. 3. D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 56. num. 13.

Y An Vicarius generalis Episcopi iure proprio, & auctoritate sua Concilio cōcēsi possit denunciations remittere? Negant Menoch. Conf. 69. num. 55. cum seqq. & de Arbitr. casu 453. numer. 5. Cephal. Conf. 421. à num. 72. vsque ad 75. vol. 3. Saar. de Paz. in praxi. tom. 1. prælud. 3. in fine, Spin. d. Gloss. 15. princip. num. 29. P. Henr. dicitur sic declarasse Cardinales lib. 11. de Matrim. cap. 5. numer. 5. Henr. Gom. in Explicat. Bullæ Cruciatæ, cap. 4. num. 19. & 21. Affirmant Emman. in sum. tom. 1. c. 217. num. 4. in 2. edit. Segur. c. 16. num. 3. Salzed. in praxi. cap. 73. in princip. Petr. Ledesim. in sum. part. 1. de Sacram. Matrim. cap. 6. conclus. 7. dub. 1. Jacob. Sbrozzi de Vicario Episcopi lib. 2. quæst. 201. num. 1. & seq. & q. 43. num. 28. & 29. Flores de Mena Vari lib. 3. q. 24. num. 26. Gutier. Canon. lib. 1. cap. 19. num. 1. & nouissime de tract. de Matrim. cap. 56. num. 11. P. Sanch. lib. 3. disp. 7. num. 9. P. Valer. Reg. d. lib. 31. num. 233. P. Egid. d. disp. 27. num. 55. Steph. Gratian. disceptat. forens. cap. 83. numer. 10. cum seqq. Cenall. d. q. 604. num. 92. ad finem.

o An possint remittere denunciations habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, nullique diocesano subditi? Affirmant Nau. Conf. 5. sub tit. de Sponsalib. in 1. edit. & Conf. 2. sub tit. de Claustr. desponsat. in 2. edit. P. Henr. lib. 11. cap. 5. numer. 5. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 217. num. 4. in 2. edit. P. Sanch. lib. 3. disp. 7. num. 9. qui duo posteriores idem resoluunt de Magistro scholæ Summan. in spectu scholasticorum, qui in Matricula descripti sunt, refert D. Gutier. d. tr. ct. de Matrimonio, cap. 56. num. 9. Idem posse Abbates emptos, testantur Flores d. q. 24. num. 26. Stephan. Gratian. d. cap. 83. num. 15. P. Sanch. d. disp. 7. num. 4. Idem etiam posse Commendatarios perpetuum affirmant P. de Ledes. d. dub. 1. vers. Segur. d. p. gundo Nau. Conf. 2. de Claustr. desponsat. Gonzal. ad reg. 8. Canon. Gloss. 5. §. 8. num. 28.

uo Quod illius prudentia & iudicio sancta Synodus reliquit? Hæc verba arbitriū prudentiale, & ratione regulatū importare probat de Arb. l. 1. q. 8. n. 26. cū seqq. D. Gutier. d. tract. de Matr. c. 57. in praxi. Et requiri causam iustā ad dispensandū in prædictis denunciations. 126

resolunt Men. Conf. 69. n. 62. & 63 Segura in director. iudicum Eccl. p. 2. c. 16. n. 17. Salzed. in pract. c. 73. vers. dispenlet, Fr. Emman. d. c. 217. n. 3. P. Henriq. lib. 11. c. 5. nu. 5. Spin. d. Gloss. 15. princip. n. 18. Ant. Gom. super Bullam Cruciatæ. c. 4. q. n. 26. P. Sanch. lib. 3. disp. 8. n. 1. Ceual. d. q. 604. n. 103. D. Gut. Canon. li. 1. c. 19. n. 6. cum seqq. & d. tract. de Matr. c. 37. nu. 1. & 2. qui posteriores resoluunt hæc causæ cognitionem posse fieri sine ordine, & figura iudicij, & testibus non receptis in forma iudicij, nec iurantibus, & etiam extra diœcesim.

§ 8. Quæ sint iustæ causæ ad dispensandum, videbis apud Syluest. verbo Matrimonium 6. q. 7. Fr. Ludou. p. 1. instruct. Conf. c. 87. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Matrimonium, §. 9. Petr. de Ledef. p. 1. Sū. de Sacram. Matrim. c. 6. concl. 6. vers. lo segundo, Stephan. Gratian. ca. 43. num. 25. cum multis seqq. P. Henriq. lib. 11. cap. 16. P. Sanch. li. 3. disp. P. Egid. d. disp. 27. à num. 56. P. Valer. Regin. d. lib. 31. nu. 224. D. Gut. d. tract. de Matrim. cap. 57. à num. 3. Disparitatem conditionis, ætatis, diuitiarum, & qualitatis esse iustam causam dispensandi docent Nau. in Man. cap. 22. num. 70. vers. Aduertendum, Veg. in Sum. lib. 3. casu 211. Salzed. d. cap. 73. ad finem, vers. dispenlet, Spin. d. Gloss. 15. princ. n. 28. cum seq. Zerol. d. §. 9. in fine, P. Sanch. d. disp. 9. num. 3. Steph. Grat. d. c. 83. num. 25. Articulum mortis in volente contrahere cum concubina, esse iustam causam dispensandi, tuncur Sarmi. lib. 1. Select. cap. 6. num. 7. Cou. de sponsal. p. 2. c. 6. in initio, num. 12. in fine, Spin. Gl. 15. num. 15. Azued. lib. 1. nu. 38. tit. 1. lib. 5. nouæ Recopil. Fr. Emman. d. cap. 207. nu. 2. concl. 1. P. de Ledefm. de concl. 6. vers. El tercero, P. Hé. nq. lib. 11. cap. 5. §. 5. P. Sanch. lib. 3. disp. 9. num. 19. Stephan. Grat. d. cap. 45. n. 26. Verecundiam in diu habitis pro coniugibus esse iustam causam dispensandi, restantur Gutier. de iuram. conf. c. 51. n. 22. Stephan. Grat. d. c. 83. n. 27. P. Val. Regin. d. lib. 31. num. 235. vers. Prima, P. Egid. d. disp. 27. num. 56. vers. Secundo quando sine infamia. Idem, si adsit vicinitas temporis, quo prohibita sunt nuptiæ, resoluunt Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo Matrimonium, §. 9. in med. P. Valer. Regin. d. num. 235. vers. Quarta, P. Egid. d. num. 56. vers. Quinto, apud quos alias videbis iustas dispensandi causas.

27. An existente iustâ causâ dispensandi, teneatur Ordinarius ad petitionem partis dispensare sub pœna peccati mortalis? Affirmant in casibus, in quibus scandalum sequeretur, vel est suspicio malitiosi impedimenti, P. Sanch. lib. 3. disp. 10. nu. 6. D. Gutier. Canon. lib. 1. cap. 10. num. 23. vers. Præterea Ordinarij, & nouissime tract. de Matrim. cap. 57. num. 4. & num. 5. resoluit, quod in prædictis casibus refert ab eo appellari de denegatione dispensationis, saltem quoad effectum de iudicium.

28. An quando contrahentes subsunt diuersis Episcopis, dispensatio vnus eorum sufficiat? Affirmat P. Sanch. lib. 3. disp. 7. num. 7. P. Val. Regin. in praxi fori pœn. lib. 31. nu. 232. vers. Secunda.

1. Trid-
clara.
in diu
1. c. 83.

11 *Qualiter, &c.*] An hæc clausula sit decreti irritantis, & remanent nullitatem actus ipso iure. si forma prædicta non observetur? Mant. Matienf. ad tit. 1. Gloss. 1. Rub. num. 34. lib. 5. nouæ Recopilat. de Resignat. lib. 5. q. fin. ad. 226. Cened. d. q. 30. à num. 2. Gutierrez tract. de Matrim. c. 61. num. 5.

¶ Sacra Cardin. Congregatio sic censuit: Non tenentur in matrimonium Parocho, ac testibus contrahere, qui iam semel coram aliquo contraxere, inualidè tamen, ex defectu consensus, vel ob occultum impedimentum dirimens, sed sat erit, quòd rursus secretè venissent, impetrata prius dispensatione impedimenti in contrahendo tantum. Quod si in utroque foro dispensationem obtinuerint, bene rursus publice contrahere coram Parocho, ac testibus, iuxta mandatum Concilij: indigent autem in utroque foro dispensatione, si impedimentum, quòd secretum erat, innotuisset, referunt P. Rebello p. 2. lib. 2. q. 9. num. 5. cum seq.

¶ An ritum sit Matrimonium in articulo mortis, & quando alia necessitate contractum sine Parocho, & testibus? Negat Regium lib. 3. casu 361. Capu. lib. 2. decis. 87. num. 2. Jacob de Grassi decis. aure. c. 86. nu. 4. vers. Secunda. Affirmant Fr. Ludou. in materia Conscientiæ p. 1. cap. 86. Nauar. Conf. 44. sub tit. de Sponsalibus & Conf. 6. sub tit. de Claudit. desponsat. in 2. edit. Aualos de Reg. in suo Direct. iudicium Ecclesiast. p. 2. cap. 15. nu. 44. Petrus in cap. 10. post princ. p. fol. 29. tit. 1. lib. 5. Ordin. Salm. lib. 1. select. cap. 10. Barthol. à Ledesma. de Matrimo. dub. 21. Petr. de Ledesma. tract. de Matrimo. q. 45. art. 5. circa 3. punctum, dub. 3. vers. Ex parte sequitur, & in summa p. 1. de Sacrament. Matrimo. cap. 6. ubi in fine. Spin. in Speculo testament. Gloss. 15. num. 44. & 45. & 86. in sum. in sum. tom. 1. cap. 219. num. 17. in 2. edit. Azcued. l. 1. num. 1. lib. 1. nouæ Recopilat. & ibi Matienf. Gloss. 6. verbo Claudit. num. 3. in fine, & Gloss. 7. num. 2. Ceuall. d. q. 604. num. 69. & 70. Saach. lib. 3. disp. 17. num. 4. Zambran. Hispal. in suis Decretis aureis c. 7. de Matrim. dub. 3. num. 2. fol. mihi 347. D. Gutierrez tract. de Matrim. c. 61. num. 4. cum seqq.

¶ *Præsentè Parocho.*] Præsentiam hanc Parochi non tantum requirunt, sed etiam moralem & humanam requiri, cum intelligatur aduertentia actus, resolunt P. Ledesma. tract. de Matrim. q. 45. art. 5. Est secundum dubium, P. Henriq. lib. 11. cap. 3. §. 1. Larè Cened. p. 1. & Canon q. lib. 1. q. 30. à num. 33. P. Egid. d. disp. 27. num. 44. & 45. in me D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 69.

¶ Valere Matrimonium, quamuis Parochus, & testes si detentur testis, dummodo intelligant consensum contrahentium, affirmat Salzed. ad Bern. cap. 73. vers. Tertio, Petr. de Ledesma. tract. de Matrim. d. q. 45. art. 5. puncto 3. dub. 2. vers. Quo supposito, Fr. Emman. Sum. tom. 1. cap. 219. num. 11. in 2. edit. Ceuall. d. q. 604. nu. 70. P. Rebello l. 2. disp. 39. n. 9. P. Rebello de Obligat. iust. p. 2. li. 2. q. 3. n. 4. D. Gutierrez

d. c. 69. num. 10. P. Ægid. d. tom. 2. disp. 27. nu. 44. & n. 45. in fin. resoluit esse graue peccatum contrahere coram Parocho inuito, de quo etiam D. Gutier. d. c. 69. num. 13.

¶ Valere etiam Matrimonium, quamuis Parochus ad alium finem vocatus sit, affirmant Salzed. d. cap. 73. vers. Terriò licet, & vers. 5. dub. Azued. l. 1. n. 39. tit. 1. lib. 5. nouæ Recopil. Cenal. d. quæst. 604. à n. 66. P. Rebello d. l. 2. qu. 8. num. 4. P. Henric. in Sum. lib. 11. c. 3. §. 1. in fine, P. Sanch. li. 3. disp. 39. n. 10. Spin. d. gl. 15. n. 48. & 49. D. Guttier. d. c. 69. n. 3. vbi dicit Illustrissimos Card. decidisse in hæc verba: Parochum veid intelligi adhiberum, etiam si ex alia causa vocatus sit, dummodo ad illum actum adhibeatur. Aliam decisionem in contrarium adducit Gonzal. ad reg. 8. cancel. gl. 48. n. 35.

¶ An Parochus excommunicatus, suspensus, vel irregularis, etiam non toleratus, valide assistat? Affirmant Petr. de Ledesm. de Matrim. q. 45. art. 5. puncto 3. dub. 3. Ceuall. d. q. 604. nu. 65. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 62. nu. 23. & cap. 66. num. 19. P. Henric. l. 11. c. 3. §. 4. & 5. P. Sanch. lib. 3. disp. 21. P. Rebello d. qu. 9. nu. 9. P. Ægid. d. qu. 27. numer. 24.

¶ An Parochus, qui propter aliquod crimen priuatus fuit Sacramentorum administratione, vel specialiter ab Episcopo, vel eius Vicario admonitus fuit, ne aliquos Matrimonio coniungat, valide assistat? Affirmant Salzed. in pract. c. 73. vers. Primum igitur dubium, Ceuall. d. q. 604. n. 71. P. Sanch. li. 3. disp. 32. nu. 1. & 2. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 63. num. 25. Ledesm. in Sum. p. 1. de Sacram. Matrim. c. 6. tract. 4. dub. 11.

¶ An Parochus delegatus, quem Episcopus constituit, & ad nuntium ipsius amoveri potest, & vicecuratus a Parocho propter statum in futurum valide assistat? Affirmat P. Rebello. d. l. 2. q. 9. num. 8.

¶ An Parochi vnus presentia sufficiat, quando contrahentes sunt diuersarum parochiarum? Affirmant Salzed. d. c. 73. vers. decimo quarto, in noua edit. Caualean. decis. 11. n. 21. p. 2. Spin. d. gl. 15. nu. 41. Ceuall. d. q. 604. nu. 16. Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verbo Parochus §. 1. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 62. n. 4. P. Henric. lib. 11. c. 3. §. 2. P. Paul. Comit. respons. moral. lib. 1. q. 131. num. 2. P. Ægid. d. tom. 2. disp. 27. num. 19.

¶ An Parochus valide assistat Matrimonio suorum Parochianorum extra suam Parochiam, sine licentia Parochi illius loci, in quo assistit? Affirmant Salzed. d. c. 73. vers. vndecimo, Spin. d. gloss. 15. nu. 42. P. Sanch. li. 3. disp. 19. nu. 8. & 14. P. Ægid. d. disp. 27. n. 22. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 62. n. 5. vbi nu. 10. resoluit, non tantum proprium Parochum, sed etiam Sacerdotem de illius licentia, Matrimonio assistentem valide assistere extra Parochiam.

¶ Vel alio Sacerdote? Parochum, vel Ordinarium non posse concedere licentiam clerico non Sacerdoti assistendi Matrimonio, & si fiat, esse nullum resoluunt Petr. de Ledesm. in Sum. p. 1. tract. de Sacram. Matrim.

Trid-
clara-
in b...
ca-

Matrim. cap. 6. concl. 4. vers. *Segue se lo segundo*, P. Sanch. lib. 3. disp. 27. num. 10. Ceual. d. q. 604. num. 58. D. Guttier. d. tract. de Matrim. cap. 6. num. 22.

ee An Parochus non Sacerdos valide assistat Matrimon. Affirmant Nau. conf. 30. sub tit. de sponsal. in 1. edit. & conf. 9. sub tit. de Clau. despons. in 2. edit. Veg. in Sylua li. 6. casu 119. in fin. Salzed. d. 670. Decimo quarto. P. Henric. in sum. lib. 11. cap. 3. §. 5. & li. 14. ca. 6. in fine, Fr. Emman. in sum. cap. 218. nu. 9. Per. de Ledesm. in tract. Matrim. qu. 45. art. 5. puncto 3. dub. 3. concl. 3. Ceual. d. q. 604. Zerol. in praxi Episcopali p. 2. verbo Parochus, vers. Tertio, Gu. de Juram. confirm. p. 1. c. 14. n. 13. in fine, & nouissimè tract. de Matr. c. 62. à n. 16. P. Sanch. l. 3. disp. 2. n. 2. Latè Cened. pract. li. 1. q. 30. cum seqq.

ee De ipsius Parochi.] An Parochus excommunicatus, etiam auctoriteratus possit valide dare alteri licentiam assistendi Negant Per. de Ledesm. in tract. de Matrim. q. 45. art. 5. puncto 3. dub. 4. & in tract. de Sacram. Matr. cap. 6. concl. 4. Ceual. d. q. 604. num. 120. P. Sanch. lib. 3. disp. 21. num. 6. ad finem, P. Ægid. d. disp. 27. num. 2. mant Naua. in cap. Placuit. de Pœnit. dist. 6. nu. 73. P. Henric. cap. 3. num. 5. & li. 13. cap. 7. §. 7. D. Guttier. d. tract. de Matrim. cap. 6. num. 24.

rr An autem Parochi delegati, quos Episcopi constituunt, nutum ipsius amoueri possunt, & vicecurati à Parochis propriè instituti, possint alteri Sacerdoti licentiam assistendi Matrimon. concedere, agit latè per conclusiones Pat. Sanch. lib. 3. disp. 21. quem se remittit D. Guttier. d. tract. de Matrim. cap. 6. num. 24. Curis qui subdunt alicui Parocho proprietario, an possint dare licentiam alij Sacerdoti, vt assistat Matrimonio contrahendo, nouissimè Zambran. Hispal. in suis Aureis decision. ca. 7. de Matr. dub. 1.

vv Seu Ordinarij.] Cõprehendere Vicarium generalem asserunt de Ledesm. in sum. p. 1. de Sacram. Matr. c. 4. concl. 4. dub. 17. Henric. li. 11. cap. 3. n. 4. P. Sanch. li. 3. disp. 29. n. 18. Guttier. Canon. lib. 19. nu. 13. cum seqq. & l. b. 3. tract. de Matrim. cap. 66. nu. 12. cum seqq. & cap. 69. num. 9. cum seqq. Cõprehendere habentem iurisdictionem quasi Episcopalem, affirmant Per. de Ledesm. d. dub. 17. *Digo lo segundo*, P. Henric. lib. 11. cap. 3. num. 4. P. Sanch. lib. 3. disp. 27. n. 6. P. Ægid. d. disp. 27. nu. 17. D. Guttier. tract. de Matrim. cap. 66. num. 1. Cõprehendere Archiepiscop. in Diœcesibus suorum territoriorum cum actu visitat. uentur P. Henric. lib. 9. cap. 30. nu. 3. P. Sanch. lib. 3. disp. 28. nu. 3. & 4. P. Soat. tom. 4. disp. 25. sect. 1. nu. 14. d. disp. 27. num. 17. Et posse extra actum visitationis concedere licentiam iniuste denegatam per Episcopum suffraganeum, asserunt Per. de Ledesm. in sum. p. 1. de Sacram. Matr. concl. 4. dub. 17. vers. *tercerro*, Guttier. d. tract. de Matrim. cap. 66. num. 1. Cõprehendere

legatum respectu provinciae suae legationis, asserunt P. Sanch. d. disp. 27. n. 16. vers. Septimò, Guttier. Canon. li. 1. cap. 10. & d. tract. de Matrim. c. 66. nu. 10. Comprehendere Capitulum de vacante, resoluunt P. Aegid. d. disp. 27. nu. 17. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 66. n. 5. Comprehendere deniq; Abbatem Ecclesiae nulli episcopo subiecta, referunt Pet. de Ledes. de Matrim. q. 45. ait 5. puncto 3. paulò ante dub. 4. concl. 3. P. Henric. lib. 1. c. 3. num. 4. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 66. n. 6.

19 Licentia] An requiratur expressa, Affirmant Menoch. de Arbit. ca. 43. nu. 13 & 14. & cons. 188. n. 7. Pet. de Ledes. in sum. p. 1. de Sacram. Matrimo. c. 6. concl. 4. dub. 14. P. Henric. li. 1. c. 3. § 5. lit. V. Ceuall. q. 604. n. 114. Pet. Cened. Pract. & Canon. li. 1. 7. q. 30. n. 79. in fin. Gon. al. a. reg. 8. Cancell. glos. 47. n. 52. ubi asserit sacram. Card. Congreg. in hac verba decidisse: Non sufficit tacita licentia, quae resultat ex tolerantia, requiritur verò vel commissio generalis, ad administrandum Sacramenta, vel, si hæc absit, expressa, vel specialis licentia.

20 An licin scriptis proferenda? Negant P. Henr. d. § 5. lit. Z. P. Sanch. d. disp. 27. n. 10. Cened. d. q. 30. n. 80.

21 An debeat actum præcedere? Affirmant Cened. d. q. 30. num. 78. Aegid. d. q. 27. n. 31.

22 An requiratur vt non sit reuocata facultas concessa? Affirmant P. Sanch. li. 3. disp. 36. num. 9. Pat. Aegid. d. disput. 27. num. 32. vers. Sextò, resoluentes etiam licentiam non censi sufficienter reuocatam, nisi in quibus concessa fuit per certum nuntium, aut per literas significatas.

23 An licentia meru, vel dolo obtenta valeat? Affirmant, nisi dolus sit circa substantiam, Pat. Sanch. lib. 3. disp. 39. nu. 13 & 14. P. Aegid. d. di. 27. n. 17. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 69. n. 14. & 15.

24 Vtrum Sacerdos debeat credere dicentibus se habere veniam à Patro, vt possit coram ipso contrahere, Negant, nisi certa signa asserant P. Sanch. li. 3. disp. 37. n. 2. P. Aegid. d. disp. 27. n. 39.

25 An incumbat onus probandi asserenti licentiam proprij Parochi contrahendo Matrimonio requisitam non interuenisse, quando contra eam opponitur à tertio. Affirmat Mascari de proba. concl. 982.

26 An duo, vel tribus testibus] Vide Pet. de Ledes. in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. ca. 4. concl. 5. P. Rebello de Obligat. iustitiae, p. 2. li. 2. q. 8. n. 7. cum seqq. P. Aegid. de sacram. tom. 2. qu. 27. num. 41. concl. 1.

27 An requirantur rogati, negant Greg. li. 1. verbo *Sin testigos*, tit. 3. q. 2. Henric. li. 1. c. 3. § 9. P. Sanch. li. 3. disp. 141. nu. 7. Cald. Pereira de Impugnacione, & vendit ca. 6. num. 22. Guttier. d. tract. de Matrim. ca. 55. in fin.

28 Quid si vi deenti, & repugnantes interfuerint. Vide Ceuall. d. q. 604. n. 114. P. Sanch. li. 3. disp. 39. n. 9. Pat. Aegid. d. q. 27. n. 44. Pet. Cened. Pract. & Canon. qu. li. 1. q. 30. nu. 108. ad finem

¶ An

1. Trid-
clarat.
in b...
ca.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

118 An requirantur omni exceptione maiores? Negant. et infames, excommunicati, parentes, consanguinei, serui, fœminæ; dummodo habeant vsum rationis, Spin. in Speculo gloss. 15 princ. n. 46. P. Henric. d. 5. 9. Petr. de Ledesm. in tr. de matrim. q. 45. art. 5. puncto 3. post 4. dub. vers. Conclusio in sum. tom. 1. c. 2. 19. nu. 18. in 2. edit. P. Sanch. li. 3. disp. 41. 1. 1. seqq. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verbo Matrimonium. §. 14. C. 904. num. 84. Cened. d. q. 30. nu. 109. P. Rebello. d. sect. 8. nu. 1. d. q. 27. 41.

§§ Ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit. Vide de Iuram. confi. m. p. 1. c. 51. n. 22. cum seqq. Perez tit. 1. lib. 5. Oly. Menoch. de Præsumpt. lib. 3. q. 1. n. 102. Cened. ad Decret. c. 3. Fr. Emm. in qu. Regul. rom. 3. q. 54. ar. 6. vers. Primum. Cald. in l. Si curatore. verbo. Cum non absimilis n. 22. vers. Ex. uissimè de Empt. c. 30. n. 17. D. Barthol. p. 2. ff. soluto Matrim. nu. 84. P. Azor. Insti. Moral. p. 2. lib. 5. cap. 2. col. 529. Par. disp. 46.

¶ Si contra Cardinal. congr. ita censuit. Qui sine testibus clandestine contrahunt, licet eodem decreto dicatur sic contrahendum. non tamen manent inhabiles ad contrahendum inter se, vel cum alijs, si seruent Concilij formam. Rebel. d. sect. 8. n. 9.

¶ Et huiusmodi contractus irritos. Et nullos esse deest. l. 1. claudens in n. 1. Negant Nauar. in Man. c. 35. num. 1. vers. Secundò circa prædicta dubitatur, tit. 1. li. 5. Ord. Salm. nard. c. 73. vers. Nono illud, Guttier. Canon. lib. 1. c. 18. nu. 1. plures Doctores nouissime tract. de Matrim. c. 4. Veg. p. 1. casu 20. vers. Nota que si solamente, Spin. in Speculo testam. Segur. in direct. or. iudicium p. 2. c. 15. nu. 1 & 4. Petr. de Ledesm. de Matrim. qu. 45. art. 5. vers. 2. punctum, dub. 4. Ceual. d. q. 124. P. Henric. li. 1. c. 5. n. 8. P. Sanch. lib. 1. disp. 12. Cened. p. 1. qu. lib. 1. q. 21. n. 9 & q. 30. nu. 20. cum seqq. D. Marr. de iur. c. 11.

¶ An verba de presenti inter puberes prolata clandestine constituunt Matrimonium clandestinum, habeant vim sponsæ & ut ita obligent? Affirmant Barthol. à Ledesm. de Matrim. 18. fol. 1284. Orix in sua sum. cap. 16. de Matrim. in fine, Veg. sum. casu 120. & li. 4. casu 264. P. Henric. li. 1. c. 5. §. 4. P. Rebell. 2. qu. 9. nu. 7. P. Egid. de Sacram. & Cenfur. tom. 2. d. sp. 21. d. præcipue num. 47. Cald. Pereira de Empt. cap. 3. nu. 10. in sum. Nauar. confi. 1. n. 3. sub tit. de Sponsal. in 1. edit. & confi. nu. 1. Clandest. desponsat. in 2. edit. Azueved. l. 1. nu. 23. 33. & 56. nu. 1. 4. concl. 1. & in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. c. 7. concl. 6. d. gl. 15. princ. n. 78. Ceual. d. q. 604. n. 79. P. Sanch. li. 1. disp. 41. de Iuram. confi. m. p. 1. c. 51. à nu. 28. & nouissime tract. de Matrim. per totum, Triuif. decis. 9.

An Matrimonium clam contractum, absq; Parocho, & testibus, in locis, vbi nunquam fuit publicatum Concil. Trident. vel vbi nunquam fuit receptum, vt in quibusdam Gallia' partibus, & in Polonia, incolis illorum, dum ibi habitant, validum sit? Affirmant Per. de Ledem. in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. ca. 6. concl. 4. dub. 5. Ceuill. de q. 604. nu. 143. P. Sanch. li. 3. disp. 18. n. 1. P. Rebel. d. li. 2. quizit. 7. sect. 3. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 61. nu. 12.

¶ Arbitrio ordinarij. An vltra pœnam arbitriam imponenda sit nuptialis suspensio, de qua in c. fin. de Claudeft. desponsat? Affirmant, dicentes illam correctam non esse per Concilium in presentis Salced. in pract. c. 73. §. Octauo non est obliuioni, Veracruzin Appê. de Specul. coniug. dub. 11. in fin. Fr. Emma. ca. 221. nu. 4. in 2. edit. Per. de Ledem. in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. ca. 6. concl. 4. dub. 16. P. Egid. de Sacra. & Censuris, tom. 2. lib. 27. nu. 84. Negant. Matiens. l. gloss. 7. nu. 7. in fine, tit. 1. lib. 5. nouæ Recopil. P. Sanch. li. 3. disp. 48. à nu. 3. cum sequentibus. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 75. n. 14.

¶ Si coniuges ante benedictionem Sacerdotalem in templo suscipiuntur, in eadem domo non cohabitent. Vide Confut. Conimbr. 8. tit. 9. fol. 35. & Confut. Portuen. i. tit. 10. vers. Amœsta, P. Egid. de Sacra. & Censuris tom. 3. disp. 27. à nu. 71. P. Rebel. de Oblig. iust. p. 2. li. 2. qu. 7. nu. 2. An sit peccatum mortale consummare Matrimonium ante Excelsa benedictiones? Negant Nau. in Mar. c. 12. nu. 83. Couar. de Sponfalib. p. 2. c. 7. §. 2. nu. 2. Viuald. in Candel. aureo p. 1. de Matr. nu. 214. Victor. in sum. de Matr. n. 267. Ludou. Lop. p. 2. instruct. confeci. de Matr. c. 39. vers. Deinde disceptari solet Perez lib. 1. vers. Quam specul. tit. 1. lib. 3. Ordin. Matienf. tit. 1. in Rub. gloss. 1. nu. 98. li. 5. nouæ Recopil. Per. de Ledem. de Matrim. qu. 45. art. 3. puncto 3. dub. 1. & in sum. p. 1. de Sacra. Matrim. c. 6. concl. 7. prope finem, Spin. in Speculo fol. 29. princ. n. 18. Cened. practicarum, & Canon qu. lib. 1. q. 30. prope finem, & ad Decret. collect. 49. n. 3. P. Henr. q. li. 11. de Matrim. cap. 3. §. 7. in fine, P. Sanch. li. 3. de Matrimon. disp. 12. P. Rebello d. qu. 7. num. 2. nouissime D. Guttier. d. tract. de Matrim. ca. 48. num. 3. & c. 106. nu. 13.

¶ Quale sit peccatum omittere benedictiones? Vide P. Sanch. lib. 7. de Matr. disp. 82. n. 6. P. Egid. de Sacra. & Censuris, tom. 2. disp. 27. cap. 7. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 106. n. 11. & 12.

¶ Statuit benedictionem à proprio Parocho. ¶ IV. de Guttier. d. tract. de Matrim. c. 106. cum seqq.

¶ An sufficiat, quòd Sacerdotalis benedictio ab vno Parocho vti vel mulieris detur? Affirmant melius iudicantes, quòd semper requiratur Parochus mulieris, Fusc. de Vist. lib. 2. cap. 3. nu. 21. vers. Benedictionem tamen, Caualean. p. 2. decis. 12. à nu. 21. Ceual. Conimbr. contr. comm. qu. 604. nu. 148. Cened. ad Decret. collect. 49. n. 8. P. Sanch. li. 7. disp. 82. n. 4. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 106. nu. 8. & 9.

¶ ¶ Au

Trid
clara
...
...
...
...
...
...
...

¶¶¶ An secundæ nuptiæ sint benedicendæ: V. de Menoch. casu 417. nu. 2. Cou. de Sponsal. p. 2. c. 8. §. 11. nu. 2. Perez. l. 1. de & aliâ pœna, ti. 1. lib. 3. Ordinam. Mozzi. de Contract. b. n. de cap. de naturalibus Matr. nu. 10. Cened. ad Decret. collect. 4. P. Sanch. d. disp. 82. nu. 17. cum seqq. latè D. Guttier. d. tract. de c. 106. à nu. 14.

¶¶¶ Nisi ab ipso Parocho, vel Ordinario licentiam, &c.] Quod si episcopi, Episcopi, & similes iurisdictionem Ordinariam in suis Diocœsibus, necnon & eorum Vicarij generales potestatem concedere impartendi benedictiones nuptiales suis resoluit Guttier. d. tract. de Matrim. c. 96. n. 7.

¶¶¶ Quacunque consuetudine etiam immemorabili, &c.] P. Sanch. li. 7. disp. 82. n. 18. cum seqq.

¶¶¶ Quod si quis Parochus, vel alius Sacerdos, &c.] Vide in sum. lib. 13. cap. 38. §. 2. in fine, lit. E. & cap. 39. §. 3. lit. C. de c. 106. &c.

¶¶¶ Sive regularis.] An incurrat etiam pœnam excommunicationis ipso iure impositam per Clem. 1. de privileg. Affirmant dicitur non esse sublatam per Concilium in præfenti, Nauar. c. 106. de pœnis in 1. edit. n. 7. & conf. 10. sub ti. de Const. in 2. edit. d. disp. 48. nu. 8. & seq. li. 3.

¶¶¶ Sine illorum Parochi licentia Matrimonio coniungens, &c.] Cedens assistendi licentiam Sacerdoti, incurrat pœnam incurrantem; Vide P. Sanch. li. 3. disp. 49. per totam; Guttier. d. tract. de Matrim. c. 75. n. 18.

¶¶¶ Aut benedicere.] An Sacerdos benedictionem secundæ impertiens, in casu non permissio, incurrat suspensionem? Affirmant Per. de Ledesin. de Matrim. q. 63. art. 2. ad finem. Per. vers. Intelligas, Fr. Emman. tom. 1. sum. c. 241. in fin. in 2. edit. riq. li. 11. c. 6. §. 3. in fin. P. Sanch. d. disp. 82. nu. 27. D. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 106. à num. 16.

¶¶¶ Anus fuerit.] An excuset à suspensione quælibet irregularitatem crassa? Affirmant, dummodo non sit ita crassa, ut incurrat pœnam, P. Sanch. li. 3. disp. 48. n. 7. Guttier. d. tract. de Matrim. c. 106. à num. 16.

¶¶¶ Ipso iure suspensus maneat.] A qua suspensione non solentur, sed etiam eius Vicarium generale posse absolueret, P. Sanch. li. 3. disp. 52. n. 4. Guttier. c. 75. nu. 25.

¶¶¶ Habeat Parochus librum, &c.] Vide Const. Concilii, c. 9. Nau. in Man. c. 22. n. 69. vers. Quinto quoddam Parochus, &c. n. 2. ti. 1. lib. 3. nouæ Recop. Ceual. Com. contra eorum q. 4. Pat. Hentig. in sum. li. 11. cap. 7. §. 4. Pat. Rebell. de Oblig. li. 2. qu. 7. n. 6. P. Aegi. d. disp. 27. n. 74. Thom. Valaf. to. 1. alleg. 72. n. 106. P. Sanch. li. 3. disp. 15. n. 22. vbi resolut. quod ad solemnitatem Sacramenti pertineant, propter finem vitandi lites, obligant sub mortali, sequitur P. Valer. Reg.

fori p. n. li. 31. n. 2. 42. vers. Vltimum, nouissime D. Guttier. d. tracta. de Matrim. c. 60. n. 9.

Si peccata diligenter confiteantur.] Vide P. Rebello d. q. 7. n. 1. Petr. Ledesin. in summ. p. 1. de Sacram. Matrim. concl. 2. a. vers. Digo lo quarto, c. 2.

Si qua prouincia, &c.] Vide Cened. ad Decret. collect. 58. n. 6. Post trigesima dies, &c.] Quod ab illo tempore obliget, quoad annullationem Matrimonij, etiam ignorantes, resoluit post Medin. Henric. Pet. de Ledesin. Sanch. li. 3. dis. 17. n. 10. ad fin. Guttier. de Matrim. c. 61. n. 11.

CAPVT II.

Determinantur persone inter quas solas contrahitur cognatio spiritualis orta ex baptismo aut confirmatione.

Docet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multoties in casibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia: in quibus vel non sine magno peccato perseueratur, vel ea non sine magno scandalo dirimuntur. 1. Volens itaq; sancta Synodus huic incommodo prouidere, & 2. a cognationis spiritualis impedimento incipiens, statuit vt vnus tantum siue &c. vii. siue mulier, iuxta sacrorum a canonum instituta, vel ad summum 3. vnus & vna 4. baptizatum, de x &c. Baptismo suscipiant; 5. tuer quos, ac baptizatum ipsum, & illius patrem, & matrem, nec non inter baptizantem, & baptizatum, baptizatiq; a patrem, ac matrem tantum b spiritualis c cognatio contrahatur. Parochus, v antequam ad baptismum conferendum accedat, diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciliciter, 7. quem, vel quos elegerint, vt baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum, vel 8. eos tantum ad illum suscipiendum admittat; & in libro x eorum nomina describat; doceatq; eos quam cognationem contraxerint, ne ignorantia vlla excusari valeant. Quod e si alij, vltra designatos, baptizatum c tetigerint, 8 cognationem spiritualem nullo pacto contrahant: c constitutionibus, in contrarium factis, non obstantibus. Si r Parochi culpa, vel negligentia secus factum fuerit, arbitrio Ordinarij puniantur.

a Ea

a c. non p. surto de cof. dist. 4. &c. quamuis de cognat. spir. in 6.

b c. super quibus, c. pythacium, & c. fi. 30. q. 3. c. 1. c. super eos sero per tot de cogn. s.

c c. quamuis de cogn. spir. in 6.

Trid-
clava-
...
...
...

a d. Con. Mo-
guntiacum
c. 55. c. 2. 30.
q. 1. c. 1. de
cogn. spirit.
in 6.

a Ea quoque cognatio, quæ ex Confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiusq; patrem matrem, ac tenentem non egrediatur: omnibus & inter personas huius spiritualis cognationis impedimentis non sublati.

DECLARATIONES.

- 1. *Volens itaque.*] Nulla cognatio spiritualis contrahitur, nisi per personas, quæ nominantur hoc decreto.
  - 2. *A cognationis spiritualis impedimento incipiens.*] Bulla declaratoria cognationis spiritualis, est de cognatione spirituali contracta ante Concilium, & de Matrimonio contracto vel contracturo ante Concilium. Qui igitur contraxit ante Concilium Matrimonium, indiget dispensatione: unde valet Matrimonium inter filium & matrem, & baptizatum absq; dispensatione etiam post publicationem Concilij: & S. D. N. Greg. XIII. dubitans, an declaratoria illa revocata, quia regula, respondit non videri revocatam, quæ est declaratoria, quam regula.
  - 3. *Vnus & una.*] Episcopus non potest concedere licentiam, ut duo viri, loco viri & mulieris, aliquem baptizatum de baptizato suscipiant.
  - 4. *Baptizatum de Baptismo suscipiant.*] Procurator non potest cognationem spiritualem sibi, sed mandanti. Hinc est, quod si unus sit viri, & alter qui sit Procurator mulieris, baptizatum de baptizato suscipere possunt, sed non duo viri, vel dua mulieres, quæ tamen proprio nomine, non item vir loco mulieris, vel loco viri.
  - 5. *Inter quos & baptizatum.*] Inter maritum & uxorem baptizatis; & baptizatum baptizatiq; patrem & matrem, & quædam alias personas, tam ex parte suscipientis, quam baptizantis, baptizati, in Concilio Tridentino nominati non expressis, Matrimonium non dissoluitur, nec eius usus, saltem ex hoc capitulo videtur. Ea quoque cognatio quæ est inter levatum & filium, nullam est impedimentum, idem in filio baptizanti, & levantis.
  - 6. *Spiritualis cognatio contrahatur.*] Spiritualis affinitas est, quæ in Concilio Tridentino Decreto pertinet ad Matrimonia contrahenda, & contracta dissolventa.
- Qui in Ecclesia dumtaxat fuit presens ei qui domi fuerit baptizatus, sed deinde in Ecclesia fuerunt levate solæ levationes, nullam cognationem spiritualem cum eo contraxit. Itaque non tatur Ordinario, ut si legitimis probationibus comprobatur

Concilium
de
matrimonio

filium prius domi fuisse baptizatum, declaret nullum inter N. ipsum, & dictum filium adesse impedimentum cognationis spiritualis. *Infi. hoc. c. s. Cognationem.*

7 *Quem vel quos elegerint.* Congregatio censuit, si plures suscipiant, omnes contrahere cognationem si non constet, quis prius tetigerit & plures sint electi vel nullus: si verò unus est electus, ille tantum contrahit.

8 *Cognationem spiritualem nullo pacto contrahant.* Idem dicendū, si assisterent animo contrahendi compaternitatem, non tamen tetigerunt. Idem dicendum de eo, qui leuauit à sacro fonte eum, qui domini ob imminens periculum fuit ante verè baptizatus: quod si plures sunt designati, qui omnes baptizatum tenuerunt, omnes qui fuerunt designati ad contrahendam compaternitatem, contraxerunt cognationem spiritualem qui tetigerunt, puncto tamen Patrocho, *c. vlti. de cognat. spirit. in 6.*

In Episcopatu Abulensi est consuetudo communiter, quòd vulgariter dicta commater nō tangat infantem, donec compater (postquam est infans baptizatus, & infusa super eum aqua baptismi) ponat infantem in manibus commatris. Itaq; dicta commater non tangit baptizatum, donec (vt præfertur) baptizatus leuatus est à fonte baptismali: dubitabatur ergo an attentis præmissis, dicta commater contraheret cognationem spiritualem cum ipso infante, & illius parentibus, ex supra gestis, & assistentia in dicto actu vt commater nominata, ad ipsum effectum: & ne desuper dubitari contingat, supplicabatur Sacre Congregationi pro declaratione difficultatis huiusmodi. Ipsa verò Congregatio Concilij censuit, mulierem, quæ assistit infanti, & iam non tetigit infantem, non contrahere cognationem spiritualem.

REMISSIONES.

Vide Galleg. in speciali tracta. de Cognatione spirituali. Cou. de Sponsalib. p. 2. ca. 6. §. 4. Nau. in Man. c. 22. num. 37. & n. 140. Fr. Ludou. Beiam. respon. casuum conscientie p. 2. casu 16. Fr. Emman. in sum. tom. 1. c. 226. Par. Sanch. de Matr. lib. 7. disp. 54. P. Henric. in sum. l. 12. c. 11. P. Rebello de Oblig. iustit. p. 2. li. 3. q. 6. P. Valer. Regin. in praxi fori pœnit. li. 31. nu. 148. cum sequent. P. Egid. de Sacram. & Censur. tom. 2. disp. 32. à nu. 21. cum multis sequenti. Pet. Ledesm. in sum. p. 1. tract. de Baptismo c. 13. & de Sacra. Matrim. c. 17. nouissimè D. Gurtier. tract. de Matrim. ca. 100. Aloys. Ricci. in collect. decis. p. 4. collect. 1224.

Verum, qui suscipit aliquem de sacro fonte, teneatur ad eius instructionem? Vide Saa verbo Baptismus, n. 17. P. Egid. de Sac. tom. 1. q. 67. ar. 8. qui resoluunt, quod nati inter Christianos communiter satis instruuntur à parentibus, vel præceptoribus, & susceptores ab hac cura excusantur, secus si nati sint inter infideles.

B b

8 An

Trid-
claua-
no dicitur
ca.

¶ An Cognatio spiritualis à viro contracta, eò quod aliquando nuerit in Bapt. vel Confirmatione, transfundatur ad vxorem, & contra? Negant Tolet. in sum. lib. 7. ca. 4. nu. 5. Matienl. in Rub. gloss. 1. n. 168. lib. 3. noue Recopil. Per. Ledesim. de Matrim. q. 1. 2. vers. Conclusio sit, & d. cap. 17. concl. 6. dub. 3. P. Soar. p. 3. q. 67. 2. vers. Secundo explicat, Fr. Emma in sum. tom. 1. cap. 226. notab. 1. in 2. edit. P. Sanch. lib. 7. disp. 54. n. 11. P. Valer. Regim. de forip. c. 1. lib. 31. nu. 149. Pat. Egid. de Sacra. & Censur. to. 1. disp. nu. 24. vers. inter foeminam.

¶ An hæc Cognatio contrahatur inter ipsosmet paternos, & si vir, & foemina sint simul patrini, an impediatur inter se? Negant Ludou. Lop. in instructor. conscien. p. 2. cap. 51. de Matrim. col. 2. Veg. tom. 1. sum. ca. 33. casu 40. Galleg. de Cogn. Spirit. num. 8. P. Sanch. lib. 7. dif. 54. num. 12. Fr. Emma. & Pat. Soar. p. 3. q. 67. 2. vers. ximè.

¶ An per procuratorem, vel Nuntium specialiter destinatum trahi possit hæc Cognatio? Negant Couar. de Spons. p. 2. ca. 2. nu. 6. P. Henric. li. 12. c. 11. n. 4. P. Sanch. lib. 7. disp. 59. n. 4. P. Rebello d. q. 6. n. 12. P. Valer. Regim. li. 31. n. 156. Candel. aure. p. 1. de Matrim. 160. Affirmant Saa in Aphorismis verbo Matrimonium, & de Matrim. n. 39. P. Egid. d. disp. 32. n. 40.

¶ *Sive vir sive mulier.* An religiosi in utroq; sacramento possint susceutores? Negat, quia prohibetur in c. non licet, de consec. P. Rebello d. q. 6. n. 10. vbi id declarat, modo qui confirmatur etiam Religiosus, de quo etiam P. Valer. Regim. d. lib. 31. nu. 179. Quarta, resoluente esse veros paternos, si quem in Baptismo Confirmat. suscipiant.

¶ An non baptizatus in Baptismo, & non confirmatus in Confirmatione paternus esse possit? Negant P. Rebello d. q. 6. n. 6. d. q. 32. n. 25. Per. de Ledes. d. c. 17. concl. 7. P. Val. Regim. d. lib. 31. nu. 179. vbi etiam resoluit hæreticum, quia insignitum caractere baptismi, posse esse verum paternum.

¶ An si Petrus suscipiat filium Paulæ adhuc infidelis, & hæc baptizetur, possint validè contrahere? Negant Syluest. verbo d. q. 7. dicto 12. Angel. & Rosel. quos refert, & sequitur P. Rebello d. q. 32. n. 27. Per. de Ledes. concl. 7. dub. 1.

¶ An infans possit esse susceptor? Negat Sayr. decis. 1. de Cognat. vbi secus dicit in doli capace, Petr. Ledes. d. concl. 7. dub. 2. Ledes. d. concl. 7. dub. 2. Affirmat Aloy. Ricc. d. collect. 124. nu. 1.

¶ *Vel ad summum vnus, & vna.* Vide Balb. deci. 99. Quid si patrini admittantur, an omnes contrahant Cognationem? Negant Sayr. decis. 4. de Cognat. spirit. An Episcopus possit dispensare duo viri loco viri, & mulieris, vel è cont. Negant Zerol. in par. p. 1. verbo Baptism. §. 4. P. Sanch. li. 7. disp. 57. n. 7. Rebello d. q. 6. n. 12.

inft. p. 2. in Appendice ad lib. 4. n. 89. P. Valer. Regim. d. lib. 31. num. 154.
* *De Baptismo.*] Vtrum hanc Cognationem contrahat, qui alium
fufcipit in Baptifmo non folemni? Affirmat poft Nau. Sa & Candel.
Egid. i. dif. 32. n. 39. concl. 5. vbi declarat, fi id faciat vt munus fufce-
ptoris obeat, fecus fi id folum faceret, vt paer commodius poffet bap-
tizari. Vide P. Sauch. lib. 7. difp. 57. n. 12. Guttier. d. tract. de Matrim.
c. 100. num. 7.

2. An cum infans urgente neceffitate domi baptizatur fine cõgimo-
nis, & poftea in templo eadem cõremonia adhibentur, illic contra-
hatur Cognatio à fufcipiente, non autem hic? Affirmant illic contra-
hatur, vbi fcilicet, confertur Sacramentum, non autem hic, vbi folum-
modo confertur Sacramentale. Nau. in Man. c. 12. n. 40. P. Valer. Re-
gim. d. lib. 31. num. 154. verf. Secundum.

Baptifmus aique patrem, ac matrem.] An debeant eße carnales, fiue
legitimi, fiue illegitimi? Affirmant Galleg. de Cognat. fpirit. c. 7. n. 12.
P. Sauch. lib. 7. difp. 54. n. 16. P. Valer. Regim. d. l. 31. num. 150. verf. Cõ-
terum.

Parochus antequam ad Baptifmum, &c.] Vide Zerol. in praxi
Epiſc. p. 1. verbo Baptifmum, §. 7.

Velos tantum ad illum fufcipiendum admittat.] Vtrum fi Paro-
chus, ex his, quos parentes designarunt, vnum folum admittat, am-
bique nihilominus infantem fufcipiant, contrahat repulfus à Paro-
cho Cognationem? Affirmat P. Valer. Regim. in praxi fori pœnit. l. 31.
num. 53.

3. Si Parochus non admittat designatum à parentibus baptizandi,
& alium eadē in Eccleſiam ingredientem vocauerit, vt baptizatum
pũctim fufciperet, ac tangeret, an cum eo contrahatur ſpirituālis
Cognatio? Affirmant Fr. Ludou. Beja p. 2. caluum cõſcientiæ caſu
2. verf. Alterius, vbi à princ. prædicti caſus probat Parochum in hoc
caſu peccare mortaliter.

Et in libro eorum nomina deſcribat, &c.] Si in libro curati ſint de-
ſcripti duo compatres, vel comatres, non certificando quis eorum
ſit verus compater, an ratione incertiudinis prohibeantur ſine di-
ſpenſatione Matrimonium contrahere inter ſe? Affirmat Stephan.
Grot. diſcept. forenſ. c. 30. num. 9.

Quod ſi alij ultra designatos, &c.] Quid ſi nulli partini designen-
tur, an omnes fufcipientes contrahant Cognationem? Negant Gal-
leg. de Cognat. fpirit. cap. 12. à numer. 9. Veg. tom. 1. ſum. cap. 33. caſu
40. in fin. Fr. Emman. tom. 1. ſum. cap. 226. num. 1. notab. 5. in 2. editi-
o. P. Sauch. p. 3. quaſt. 67. art. 8. ad fin. P. Sauch. lib. 3. diſput. 57. numer. 12.
Affirmant dicentes in hoc non corrigi cap. fin. de Cognat. ſpirit. in
per text. in præſenti, Naqar. in Man. cap. 22. num. 39. Jacob. de Graf-
tis par. 1. lib. 2. cap. 85. numer. 4. Petr. de Ledefm. de Matrim. quaſt. 56.
art. 3. verf. Eſt aliud dubium annexum, & in ſum. part. 1. de Sacramen-
to Matrim. cap. 17. concl. 6. dub. 2. Philarch. de officio Sacerdot. tom. 1.

Trid-
clavai.
...
...

p. 2. lib. 2. ca. 11. Vivald. in Candel. aureo rit. de Sacram. p. 1. videt
 pulmo num. 70. Emma. Sa. in sum. verbo Matrimonium, rit. de
 ped. dirim. num. 5. vers. Cognatio spiritualis, Pat. Aegid. de Sacram.
 censur. tom. 2. disp. 32. num. 37. P. Henric. lib. 2. cap. 11. §. 3. Pat. Henr.
 de Oblig. iustit. p. 2. lib. 3. q. 6. num. 5. & in Appendice ad lib. 4. cap. 1.
 P. Valer. Reginal. d. li. 31. num. 152. vers. Secundum, qui duo potest
 affectum sacre Congregat. Cardinales in hæc verba respondit
 plures suscipiunt, omnes contra un. Cognationem, si plures
 lecti, vel nullus, si unus est electus, ille tantum contrahit.
 ¶ *Teigerint.*] An talis sit de substantia ita ut eo deficiente
 paternitas non contrahatur? Affirmant Caputaq. dec. 146. p. 1.
 decis. 146. p. 1.

¶ *Si Parochi culpa, vel negligentia, &c.*] Vtrum Parochus
 mortaliter, si eius culpa plures adhibiti, aut designati sint? Aff.
 P. Aegid. de Sacram. & censur. tom. 1. q. 07. art. 7. n. 59. Negat
 lib. 7. disp. 57. num. 6.

¶ *Ac tenentem non egredietur.*] An vnus tantum, vel vnus in
 matione debeat esse susceptor? Affirmat P. Rebello d. quæst. 6. n. 1.
 Negant resoluentes etiam omnia suprad. ita perinde procedit
 Confirmatione, ac in Bapt. smo, P. Sanch. l. 7. disp. 57. num. 1. P.
 Reginal. d. li. 31. num. 152.

¶ *Omnibus inter alias personas huius spiritualis Cognationis
 mentis omnino sublatis.*] An per hæc verba censetur sublata
 chisimûs, seu Cognatio quædam spiritualis, nata ex Catech.
 Baptizati? Affirmant Pat. Sanch. lib. 7. disp. 10. P. Valer. Reginal.
 num. 190. Pat. Rebello d. p. 2. l. 3. q. 18. num. 20. cum seq. Valer.
 Ledesm. d. c. 17. concl. 5. dub. 1. & concl. 6. dub. 4. Gutier. d. c. 17.
 de Matrim. c. 84. per totum.

CAPVT III.

Breue est, non summatur.

a. 8. &c. **I**ustitia publica honestatis impedimentum, vbi
 alia 2. quæcumque ratione valida non erunt,
 Synodus prorsus tollit, vbi d. e. &c. autem valida fuerint
 num. gradum non excedant: quoniam in vltioribus
 dibus iam non potest huiusmodi prohibitio ab
 spendio obseruari.

DECLARATIONES.

¶ *Iustitia publica honestatis.*] Hoc impedimentum intelligitur
 tum in sponsalibus de futuro, secus si Matrimonium fuerit

sum per verba de presenti, ut declaravit Pius V. in quadam Bulla. Dispositio etiam huius Decreti retrahitur, pro ut supra in precedenti Decreto de cognat. spir. dictum fuit. Ita declaravit Sanctissimus Dominus noster Gregor. XIII.

Quaunque ratione valida non erunt.] Si sponsalia solvuntur de consensu, Congregatio censuit esse in valida.

Primum gradum.] Facultate huius Decreti gaudent etiam illi, qui ante Concilium contraxerunt in secundo gradu, nam inter illos nulla affinitas praesupponitur.

In iustitia publicae honestatis & affinitate ex fornicatione attendatur remotior gradus.

Ex sponsalibus contractis per haec verba, *promitto te ducere in uxorem, si factis denunciationibus non apparebit aliquod impedimentum*, non oritur impedimentum publicae honestatis.

Ex Matrimonio contracto per verba de presenti etiam non consummato, oritur affinitas vel impedimentum iustitiae publicae honestatis, estque fortius & maius vinculum, quam impedimentum iustitiae publicae honestatis ex sponsalibus de futuro.

REMISSIONES.

Vide Enman. tom. 1. sum. cap. 234. num. 4. in 2. edit. Veg. tom. 2. sum. cap. 34. casu 16. Petr. de Ledesm. de Matrim. q. 55. art. 4. dub. 1. & in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. cap. 15. concl. 9. cum seqq. & c. 16. per totum, Par. Henric. in sum. lib. 12. cap. 10. §. 2. P. Rebello de Obliga. iustit. p. 2. lib. 3. q. 14. & in hoc lib. 4. in Appendice num. 97. cum seqq. P. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 31. cap. 18. numer. 126. cum seqq. P. Aegid. de Coniug. de Sacram. & censur. tom. 2. disp. 32. num. 58. cum sequentibus, P. Sanchez. de Matrim. lib. 7. disp. 68. num. 10. cum seqq. nouissimo D. Guttier. tract. de Matrim. cap. 103.

Extat super hunc text. peculiaris declaratio Pij V. in Motu proprio, qui incipit, Ad Romanum spectat, edito anno 1568. ibi, Auctoritate Apostolice tenore praesentium declaramus & definimus, Decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro duntaxat, non autem in Matrimonio, sic (ve praesertim) contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante praedictum Decretum Concil. introductum erat, refert Nau. in Man. c. 22. n. 57. P. Henric. d. cap. 10. §. 2. Valent. p. 4. disput. 10. q. 5. puncto 3. P. Sanchez. lib. 7. disput. 70. num. 5. P. Rebello de Obliga. iustit. p. 2. lib. 4. in Append. num. 98. P. Valer. Reginald. d. l. 31. num. 128. P. Aegid. d. tom. 2. disp. 32. dub. 5. num. 70. concl. 3.

Sacra Cardinalium congregatio censuit, ex Matrimonio per verba de praesenti copula non sequuta, non oriri affinitatem, remanere

Trid-
clava-
naca

tamen impedimentum hoc vltioris gradus, refert Pat. Rebello Appen. n. 106. & Guttier. d. c. 103. n. 24.

¶ Vbi autem valida fuerint. Vide P. Rebello d. quæst. 14. num. 2. & Aegid. d. disput. 32. num. 61. vbi resoluit, ex sponsalibus, aut Matrimony metu, aut errore personæ, aut deliberatè, aut à destituto conscientiatione contractis, ideoque inualidis, nullum nasci impedimentum: & idem extendit ad sponsalia aut matrimonia, cum iura contracta, qui deficit legitimus consensus, qui debet in contractu personam ferri, & P. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 127. Guttier. d. c. 103. num. 18.

¶ An hoc impedimentum oriatur ex sponsalibus conditionate aduentum conditionis? Negant ob defectum consensus, quod sponditur vique ad eundem aduentum, P. Sanch. l. 7. disput. 69. P. Valer. Reginald. d. l. 31. n. 129. P. Aegid. disput. 32. n. 61. Pet. de Ledesma d. c. 103. concl. 9. dub. 2. in fine, Guttier. d. c. 103. num. 19.

¶ An oriatur ex sponsalibus contractis à parentibus nomine filiorum, sine consensu illorum? Negant P. Sanch. l. 7. disput. 68. n. 21. P. Valer. Reginald. d. l. 31. n. 129. verif. Aduerte quintò, vbi secus resoluendum putat, si ijdem filij consenserint, siue expressè, siue tacite, si parentes fuerint, nec cum iam essent doli capaces, contra dicitur de Pet. de Ledesma d. c. 16. concl. 3. dub. 2.

¶ An oriatur ex omnibus sponsalibus quacunque ratione, quamdiu ipsa publica sunt, & nullitas occulta? Affirmat Nauarr. Man. c. 22. n. 57. P. Aegid. d. disput. 32. num. 69. P. Valer. Reginald. d. l. 31. n. 127. vbi n. 70. verif. Excipe, resolut, matrimonium clandestinum cum habeat rationem sponsalium, inducere eodem modo impedimentum, atque alia sponsalia.

CAPVT IV.

Breue est, non summatur.

a c. quadam, & β & c. **P**REterea a sancta Synodus, eisdem, & alij quibusdam, cum multis sequ. 32. q. 7. Et toto tit. de eo qui cogn. conj. vxo. sua. **P**utissimis de causis adducta, impedimentum quod 1 propter affinitatem à ex fornicatione contractum ducitur, & matrimonium postea factum dirimit, tantum, 2 qui in primo, & secundo gradu coniunguntur, stringit: 3 in vltioribus verò gradibus statuit, huiusmodi affinitatem matrimonium postea contractum non dirimere.

DECLARATIONES.

Dispositio huius Decreti etiam retrahitur pro vt supra in precedentibus Decretis, cap. 2. & 3. de cognat. spir. & iustitia p...

honestatis dictum fuit, & ita etiam declaravit S. D. N. Gregor. XIII. de uoté hoc cap. intelligendum esse.

1 *Propter affinitatem ex fornicatione.*] Qui suspicatus est etiam leuiter se fornicatum fuisse, & carnalem habuisse commixtionem cum muliere, cuius sororem postea duxit in uxorem, indiget dispensatione, & filij, quos ex tali Matrimonio procreauit, illegitimi sunt.

2 *Primo & secundo gradu.*] In primo, & secundo gradu transuersali dispensatur ex causis ordinarijs in descendentibus, non nisi ex magna causa.

3 *In ulterioribus uero.*] Impedimentum istud quod propter fornicationem contractum Matrimonium dirimit, habet etiam locum & comprehendit sponsalia per uerba de futuro contracta, ut censuit Congregatio.

S. D. N. Gregor. XIII. ex sententia Congregationis dixit, per hoc Decretum sublatum censei impedimentum quoque superuenientis affinitatis post contractum Matrimonium: quia si impedimentum dirimens sublatum est, quod maius est, ergo & illud quod solum impedit, ne is per quem contracta est affinitas sine peccato possit exigere debitum, quod minus est: propterea Concilium suscipit tertium & quartum.

REMISSIONES.

Vide Perez li. 8. Ordin. pag. mihi 315. Guttier. Canon. lib. 1. cap. 15. num. 11. Veg. tom. 1. sum. cap. 34. casu 53. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 22. num. 4. in 2. edit. & quaest. Regular. tom. 1. qu. 63. art. 1. P. Henric. in sum. lib. 12. c. 10. §. 1. Sayr. in Clau. regia. li. 8. cap. 4. num. 6. Par. Sanches de Matrim. lib. 7. disp. 67. num. 4. cum seqq. Petr. de Ledem. de Matrim. q. 55. art. 3. dub. fin. & in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. cap. 1. P. Aegid. de Coninck de Sacram. & censur. tom. 2. disp. 32. à n. 43. P. Valer. Reginal. in praxi fori poenitent. li. 31. nu. 147. plures ex antiquioribus referunt Cened. ad Decret. collect. 19. n. 4. nouissimè D. Guttier tract. de Matrim. c. 99.

8 An affinitas iure naturæ sequatur ex copula fornicaria? Affirmat. P. Rebello de Oblig. iustit. p. 2. lib. 3. q. 15. nu. 9. P. Sanch. li. 7. disp. 65. n. 8. P. Aegid. d. disp. 32. nu. 49.

9 An Affinitas ex matrimonio orta sit restricta per Concil. in praesenti? Negant resoluentes hodie etiam dirimere matrimonium usque ad quartum gradum, sicut statutum erat in cap. Non debet, de Consang. & affinit. Vivald. in Candel. aureo tit. de Sacram. p. 1. ubi de Matrim. num. 197. Nauar. in Man. cap. 22. num. 43. Philarch. de officio Sacerd. tom. 1. p. 2. lib. 2. cap. 12. vers. Consanguinitatis, Lara in l. si quis à liberis, in princip. numer. 90. ff. de liberis agnos. Emman. Saa in sum. uerbo matrimonium, ut de imped. dirim. numer. 13. Perez lib. 5. col. 3. tit. 15. lib. 8. Ordin. Llamas p. 3. methodi curat. cap. 8.

Trid-
claua-
...
...

§. 10. Tolet. in sum. lib. 7. c. n. numer. 4. Azeved. l. 7. num. 9. ut. et. in nouz Recopil. Bartholo. Ledesin. de Matrim. dub. 41. concl. 1. Valer. p. 4. disp. 16. q. 5. puncto 3. 11. Emman. tom. 1. sum. cap. 228. n. 4. 11. dicit P. Henric. li. 12. c. 10. nu. 1. lit. F. Petr. de Ledesin. de Matrim. c. 6. pauld post princip. P. Rebello d. q. 15. nu. 6. D. Guierrez. de Matrim. c. 99. nu. 14.

§. Ex fornicatione] An ex omni copula illicita? Affirmant P. Henric. li. 7. disp. 67. n. 7. P. Valer. Reg. in. d. li. 31. nu. 147. Petr. de Ledesin. c. 6. concl. 6.

§. In vltimioribus vero gradibus, &c.] Vide motum proprium editum anno 1566. incip. ad Romanum. ibi: Declaramus, & archiepiscopo Apollonica decernimus, nullum hodie impedimentum contrahi, quominus in vltioribus gradibus huiusmodi, libere & licite matrimonium contrahi possit, refert P. Sanch. li. 7. disp. 67. n. 4. & 5. sine D. Guierrez. d. tract. de Matrim. c. 69. nu. 13.

C A P V T V.

§. c. si §. pen. de elid. disp. Clem. unice. de cof. & aff.

1. & 3. §. c. Siquis intra a gradus prohibitos scienter matrimonium contrahere presumpserit; idque eo multo magis locum habeat, qui non tantum matrimonium contrahere, sed etiam consummare ausus fuerit, 2. & spe dispensationis consequenda careat; idque eo magis, si non tantum matrimonium contrahere, sed etiam consummare ausus fuerit, 3. n. Quod si ignoranter id fecerit, si quidem sollemnitates requisitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eisdem subijciatur penis: non enim dignus est, qui ecclesie benignitatem facile experiatur, 6. cuius sollemnitates precepta temere contempserit. 4. Si vero, sollemnitates prohibitis, impedimentum aliquod postea subesse cognoverit, cuius ille 5. probabilem ignorantiam habuit; 7. n. si prius cum eo, & gratis dispensari poterit. 6. In contrahendo matrimonio vel nulla omnino detur dispensatio, vel 7. n. §. c. idq. ex causa, & gratis concedatur. 8. §. c. In fine gradu nunquam dispensetur, nisi inter magnos principes ob publicam causam.

hs. sn. de immu. eccl. c. quia frustra, de usu.

DECLARATIONES.

§. Siquis intra &c.] Intra gradus prohibitos, qui se copulauerunt carnaliter, sine tractatu & conditione Matrimonij, postea voluerunt Matrimonium contrahere, & petentes secum dispensari...

impedimento, & tacentes se carnaliter cognovisse: si obtineant ex aliqua causa non probata dispensationem, potest ea dici supreptitia, & sic nullam obtinuisse dispensationem, eo quod non narrauerint cognitionem carnalem.

2 *Spe dispensationis.*] Quando scilicet impedimentum provenit ex consanguinitate & affinitate, non autem ex impedimento iustitiae publicae honestatis, ad quod prohibitio haec non se extendit. *Infra, hoc e. §. in secundo.*

Sic etiam indigent nova dispensatione, qui obtinuerunt literas, & eis non praesentatis, vel (quia per nuncium intellexerunt dispensationem fuisse obtentam, vel supplicationem datam) contraxerunt, & se carnaliter cognoverunt.

3 *Quasi ignorantes.*] Pro petitione eorum, qui contractis sponsalibus, tam post publicatam confirmationem Concilij, quam denunciandi necessitatem in matrimonio, non servata denuntiatione in postulatione dispensationis, non expresserunt, ut ipsi dicunt, errore agentium ante Concilij Tridentini confirmationem esse facta sponsalia, non conceditur dispensatio.

4 *Si vero solemnitatibus.*] Illis qui ignorantes gradum post Kalend. Maij 1564. contraxerunt, petentibus dispensationem in locis ubi non esset publicatum Decretum de clandestinis Matrimonijs, censuerunt eam dandam esse gratis: hoc habet locum in compositionibus, non in mercede, quae soluitur ob expeditionem bullarum.

5 *Probabilem ignorantiam.*] Non debent concedi dispensationes Matrimoniales sub pretextu ignorantiae decretorum Concilij, si haec ignorantia fuerit post Kalend. Maij Anni 1566. in supplicationibus autem non exprimentur Kalend. Maij, sed sufficit si colligatur ex narratione facti.

Placuit quoad tertium tantum gradum dispensari cum ijs, qui ignorant gradum, non clandestine post Concilij confirmationem contraxerunt, dum tamen eorum ignorantia probabilis fuerit. Item pro ijs, qui ignorantes contraxerunt in tertio aut quarto, si postmodum factis alijs proclamationibus iuxta Concilium Tridentinum habetur notitia impedimenti. Pro ijs etiam qui in tertio aut quarto gradu propter angustiam loci, aut eo quod non inveniuntur pariter conditionis, sicut & pro eo qui vult ducere in uxorem sibi attinentem pauperem, constituendo illi dotem, aut etiam pro sedandis litibus aut discordijs componendis contrahere volunt, visa fuerunt legitimae causa ad dispensandum de contrahendo, dummodo gratis profus. At in tertio maturius procedatur. *Supra, huius Sess. cap. 1. §. Qui contraxerunt.*

Idem servandum est quod in casibus supradictis, in ijs videlicet Matrimonijs per verba de futuro publicatis, praecedentibus aut subsequ-

sequitis osculis, aut per fidei vel munerum dationem, quae in nullis prouincijs vim habent Matrimonij contracti per ratiōem praesenti, dummodo huiusmodi sponsalia contracta sint ante confirmationem Concilij, & fuerint proclamata interuenientibus quibus supradictis actibus. Et si etiam de tertio gradu agatur, euit quod possint accipi componendae. Sed non possint cogi contraxerunt, ad petendam dispensationem etiam si Matrimonium esset consummatum, si nolent petere, & ambo uellent restituere, tunc saltem eorum.

6 *In contrahendis Matrimonijs.*] Cum dubitatur an contrahatur in quarto vel quinto gradibus prohibitis, arbitrio Ordinarij relinquitur ut credat illis testibus & probationibus, quae ei magis probare videbuntur. Congregatio idem censuit, in sponsalibus seruandum.

7 *Idem ex causa.*] Causa est legitima, si dos non esset comparata in quarto tamen gradu.

S. D. N. ex vna sententia Congregationis respondit, dispensationem subreptiue obtentam non uideri, cum in supplicis libello non fuerit de loci angustia; si modo verum est oratores, in eorum locis contrahendum est Matrimonium, viros, sibi non consanguinitatis conditionis, quibus nubant, inuenire non posse.

Cardinales Congregationis Concilij Tridentini habent sententiam a Papa declarandi, quae sunt causae dispensationis Matrimonialis, & quo sensu sunt illae accipiendae. Causa uero dotis non tantum est iusta, ut cum aliquo in quarto consanguinitatis gradu dote non possit, pro cuius verificatione sufficit, si in eo loco, in quo habitat, ipsa diligentiam adhibeat, in perquirendo virum, quo cum tali dote in Matrimonium ducatur, neque tamen uisus qui eam habere velit.

Qui contraxerunt in secundo aut tertio gradu etiam post confirmationem Concilij antequam tamen illius confirmatio inchoaret, potuerunt simpliciter dispensari. *Supra, hoc cap. §. 1. quoad.*

Qui contraxerunt sponsalia ante Concilij confirmationem, essent in gradu prohibito, & postea uolunt contrahere, non possunt absque causa dispensari. Causa idonea videtur conuersatio cum sponsa, aut publicatio sponsalium praecedentium quid simile, praeter alias causas à iure receptas. Vicarius Episcopalis nihil potest accipere siue pro laboribus instruendo personam siue pro Decreto super dispensationibus Matrimonialibus in Sede Sancta Apostolica. *Supra, huius Sess. cap. 1. §. Qui contraxerunt in tertio.*

8 *In secundo gradu nunquam dispensetur.*] Pius V. declarauit intelligi de gradibus affinitatis & consanguinitatis, Congregatio

men idem censuit in sponsalibus, prout decretum fuit in Congregatione, caput tertium supra loqui de sponsalibus de futuro iuxta Bullam Pij Quinti, incipientem: *Ad Romanum*, sextum verò loqui de Matrimonio contracto, & consummato, quia verba contextus id ita esse ostendant De Matrimonio verò rato tantum, nihil habetur in hoc Concilio Tridentino, sed illud (prout est de iure) est maius quoddam impedimentum quàm sine sponsalia, & idcirco remittendum iuris dispositioni & prudentiæ Sanctissimi Domini nostri, qui pro rerum & causarum varietate providebit singulis casibus.

Cum ijs qui contraxerunt in secundo gradu ante Concilij confirmationem sub spe dispensationis obtinendæ, & præsertim si venerint ad Curiam, atque ceperunt agere pœnitentiam salutarem ipsiis impositam, videtur dispensandum esse, etiam si nulla signata sit supplicatio.

Facta relatione cum Sanctissimo in consistorio, Sanctitas sua visa est annuere concessioni istarum dispensationum, *Supra, hoc cap. 5. Intra gradus*, pro ijs, qui se carnaliter cognoverunt, prout ante solitum erat, eam ita expressione copulæ, et si non exprimeretur, quòd publica facta esset. Si post impetratas literas dispensationis, ante illarum præsentationem & Decretum Ordinarij, se cognoverunt nullis factis aut adhibitis solemnitatibus, committitur Ordinatio, ut, si dictæ literæ dispensationis sibi præsentabuntur, & causa in eis expressa probabitur legitima coram se, simulque quod oratores post impetratas literas se cognoverint, dispense cum eis: iniuncta tamen ipsi salutari pœnitentia, propter incestum, arbitrio suo. Quòd si tales contraxerunt coram Parocho habita noticia obtentæ dispensationis, & se carnaliter cognoverunt, committitur ut supra. Additur verò pœnitio Parocho qui non servata forma Concilij coniunxit oratores in Matrimonium, & quidem grauior, si sciuit illos in gradu prohibito se attingere, nec literas dispensationis vidit.

Iis qui Romam miserunt pro dispensatione, & habito nuncio quòd literæ fuerunt expeditæ, contraxerunt, vel se cognoverunt & ita verum est fuisse expeditas, & haberi datas ante contractum vel commissionem, dandas dispensationes esse Congregatio Cardinaliù censuit. Idem visum est, etiam hoc posito, quòd literæ non essent expeditæ, sed supplicatio signata, & ex toto expedita. Ipsa quoque Congregatio Cardinalium censuit, dispensationem reddi nullam ex copula præcedente dispensationem, si eius mentio non est facta in supplicatione: copula verò superueniente post dispensationem ab Ordinatione factam, non impediri Matrimonij validitatem.

Episcopus auctoritate ordinata non habet facultatem dispensandi in gradibus affinitatis seu consanguinitatis à iure prohibitis, circa contrahentes Matrimonia.

RE MIS-

Tridentina
de Matrimonio
1563

REMISSIONES.

Vide Pet. Aegid. de Coniug. de Sacrament. & Coniug. in disp. 31. à num. 42. P. Valer. Regin. in praxi fori pœnit. lib. 1. cum seqq. & num. 198. & 203. P. Rebello de Oblig. iust. p. 2. lib. 3. num. 19.

8 An consanguinei, vel affines, qui tacita copula obtinent dispensationem super impedimento consanguinitatis, vel affinitatis, si subreptitij, & matrimonium postea contractum fuerit. Negant Nau. Conf. 1. quæst. 19. sub tit. de Constitut. & Coniug. Cognat. spirit. & Conf. 8. & 9. de Consanguin. & affina. Emman. verbo, Dispensatio, num. 10. Salzed. ad Bernard. cap. 126. vers. meritò, Veg. tom. 2. sum. cap. 34. casu 97. vers. Nota per Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 236. num. 5. P. Henric. in sum. cap. 2. §. 4. & §. 7. Ceval. Communium contra commun. q. 17. de Ledesin. de Matrim. quæst. 56. art. 5. & in sum. de Matrim. c. 3. concil. 1. Lali. Zechi. de Repub. Ecclesiast. cap. 28. de parochia 367.

Affirmant Galleg. de Cognat. spirit. cap. 24. à num. 1. Sarra. de lectar. cap. 9. num. 3. Emman. sibi contrarius *del ord. del pœnit.* 10. num. 4. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 31. in fine vers. Similique, Ludou. Lopez in instructor. Consci. tom. 1. cap. Guttier. Canon. lib. 1. cap. 15. & nouissime tract. de Matrim. cap. num. 12. cum seqq. Paul. Comitol. Responf. Moral. lib. 1. quæst. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo, Dispensatio, §. 4. Stephan. in summa Bullarij verbo, Matrimoniales dispensationes, num. Rebello de Oblig. iustit. p. 2. lib. 3. quæst. 5. num. 24. P. Sanchez lib. 14. num. 3. & lib. 8. disput. 25. Marc. Anton. Genuen. in praxi Episcop. Curia Neapolit. cap. 25. num. 4. Late Nicol. Garza. de p. 8. c. 5. num. 31. cum seqq. vbi num. 66. & 70. sequentes addunt hoc sacrae congregationis responsiones.

9 Congregatio Cardinalium Concilij censuit, dispensationem subreptitiam, si inter consanguineos, vel affines, vel cognatione coniunctos carnalis copula præcessisset, cuius mentionem in supplicatione non fecissent, propterea quod consanguinei, affines, & cognati spirituales per hanc carnalem copulam redditi sunt inhabiles ad contrahendum matrimonium, ex eo quod dicuntur commisisse incestum, qui impedit incestuosos contrahere matrimonium, ideo pro validitate dispensationis super gradibus bito necessariam esse de iure expressionem copulae carnalis, prout ius curia obseruat.

8. Congregatio Cardinalium Concilij Trident. censuit, dispensationem reddi nullam ex copula præcedente dispensationem, si de ea non fuerit facta mentio in supplicatione. Copulam verò superuenientem post dispensationem ab Ordinaria factam non impedire matrimonij validitatem.

9. An dispensatio super impedimento cognationis spiritualis, vel etiam publicæ honestatis, non facta mentione de copula inter impetrantes habita, sit subreptitia, & nulla? Negat cum Nauar. P. Sanch. lib. 7. disput. 15. num. 8. & lib. 8. disput. 25. num. 9. Affirmant. per text. in cap. 2. de eo qui cognouit consang. & xoris suæ, Galleg. de Cognat. spirit. c. 24. Matienf. in Rub. tit. 1. Gloss. 1. num. 137. lib. 5. nouæ Recopil. Gutier. Canon. lib. 1. c. 23. num. 15. Men. de Arbit. casu 502. à nu. 1. Garci. d. cap. 3. num. 64.

10. Intra gradus prohibitos.] An intelligatur de quocunque etiam impedimento dirimente? Negat P. Henriq. lib. 12. c. 3. §. 8. lit. P. Affirmant Petr. Ledesm. de Matrim. q. 56. art. fin. dub. 2. diffie. 1. concl. 1. P. Sanch. lib. 8. disp. 42. num. 7. & disp. 25. num. 24.

11. Quod si ignoranter id fecerit, &c.] Vide Nauar. in cap. si quando de Recept. except. 5. num. 5. & in cap. si quis autem, de Pœnit. dist. 7. num. 66. cum seqq. Gutier. Canon. lib. 1. c. 15. num. 2. P. Sanch. li. 3. disp. 42. num. 7. in fine.

12. An excuset ignorantia crassa? Affirmat, dummodo non sit ingens temeritas, P. Sanch. lib. 2. disp. 40. num. 4. in med.

13. Tunc facilius cum eo, &c. gratis, poterit dispensare.] An solus Romanus Pontifex? Affirmat P. Sanch. de Matrim. lib. 8. disp. 6. numer. 19.

14. Leg. ex causa.] Causas, quæ hodie in praxi versantur in Romanâ Curia, pro quibus dispensationes ad contrahenda Matrimonia conceduntur, vide apud P. Henriq. lib. 12. cap. 3. §. 9. P. Sanch. lib. 8. disput. 19. Galleg. de Cognat. spirit. cap. 22. Fr. Emman. in sum. tom. 5. cap. 237. in 2. edit. P. Ægidi. de Sacrament. & Cens. tom. 2. disp. 33. num. 45. cum seqq. P. Valer. Regin. in praxi fori pœnit. lib. 31. nu. 196. cum sequentib. Pet. de Ledesm. in sum. p. 1. de Sacram. Matrim. cap. 17. concl. 5. cum seqq.

15. Prima est. Quod cum oratrix dotem habeat minus competentem, iuxta status sui conditionem, cum qua vitum sibi non con sanguineum, vel affinem paris conditionis, cui nubere possit, inuenire queat, & dictus orator intendat illam cum dicta minus competentia dote in vxorem ducere, &c. quam referunt Fr. Emman. d. cap. 237. concl. 1. n. 2. 1. Jacob de Grassis, part. 1. decis. lib. 2. cap. 11. in fine, Petr. Ledesm. de Matrim. quæst. 56. art. fin. & in sum. de Sacrament. tit. de Matrim. cap. 27. conclus. 5. Galleg. de Cognat. spirit. lib. 8. disput. 19. num. 16. P. Valer. Regin. d. lib. 31. num. 194. vbi dicitur, 196. resoluit, censendam iustam causam dispensandi, cum in

defe-

Trid
clara
in d
1. c. 2

defectu ipso dote inuenitur ratio pietatis. Vide P. Henric. lib. 1. c. 3. § 9. vers. Tertia P. Aegid. d. disp. 33. num. 47. Aloyf. Ricci. in C. de d. decif. p. 3. Collect. 709.

¶ Vtrum fœmina in Ordine ad hunc effectum possit dici pariter & carere dote, quæ nihil quidem habet proprium, habet tamen parentes, aliosue consanguineos diuites? Vide Cou. de Sponsal. cap. 6. § 9. & 10. P. Sanch. lib. 8. disput. 19. num. 19. & 20. P. Aegid. d. 35. nu. 48. vbi resoluit, non dici pauperem, si eos possit cogere, utim dent dorem, dici tamen, quando de facto constaret nullum esse consanguineum, qui sit paris conditionis cum eâ fœmina, vel non habere uxorem, eò quod communiter sibi persuadeant patrem daturus sufficientem dorem.

¶ Secunda. Quod cum dicta oratrix in dicto loco, propter angustiam, virum sibi non consanguineum, vel affinem paritatis, cui nubere possit, inuenire nequeat, &c. referunt Galleg. Cognat. spirit. cap. 22. num. 10. Veg. in sum. tom. 2. cap. 34. c. 1. Fr. Emman. d. cap. 237. numer. 2. vers. La quarta, P. Henric. d. Sanch. lib. 8. disput. 19. num. 12. P. Aegid. d. disput. 33. num. 46. P. Val. Reginald. d. lib. 31. numer. 196. vers. Ad tertiam, vbi resoluit tantum, ut intra oppidum proprium fœminæ non inueniatur talis cui nubât, refertque ita responsum esse Archiep. Mediolan. Congregatione Cardinalium 18. Nouembris, Anno 1570. causæ sponsonis verba adducit P. Sanches d. disput. 19. num. 13. dicitur 15. non esse adstringendam ad nubendum alicui vetulo, aut deturris, intolerabilioris ingenij, vide Aloyf. Ricci. Curie Archiep. pol. decif. 25.

§ Tertia. Quod cum inter dictorum oratorum parentes, consanguineos, vel affines, graues inimicitia ortæ iam sint, & ad pacem vigeant, aliunde tamen, quam ex causâ matrimonij, inter contrahendi prouenientes, & ante illius tractatum exorta, &c. sit, quod si oratores prædicti inuicem matrimonialiter copularentur, inimicitia huiusmodi omnino componerentur, pro illius componendis, ac pro bono pacis, oratores prædicti cupiunt, &c. referunt P. Sanch. lib. 8. disput. 19. num. 8. P. Val. Reginald. d. lib. 31. num. vers. ad secundam.

¶ Quarta. Quod cum inter dictos oratores, seu eorum parentes, lites super reb. magni momenti ortæ iam sint, & ad pacem lites huiusmodi omnino conantur, &c. referunt Fr. Emman. d. num. 2. vers. La segunda por se acabar vn gran pleyto, P. Aegid. d. num. 45. P. Sanch. lib. 8. disput. 19. num. 8. vbi num. 9. resoluit, ad hanc causam reducitur euitatio scandalorum inter cognatos, num. 11. dicit, similiter esse iustam dispensandi causam, quando pensatio est quasi remedium necessarium obuiandi alicui magno hiato.

Quinta. Quod cum dictus locus ad litus maris situs, continens inuasionibus pyrarum, & Fidei Orthodoxæ hostium expositas sit, propterea externi homines non ita libenter, ut cum dicti loci habitantibus contrahant accedere velint, cupiunt, &c. refert Stephan. Quaranta in summa Bullar. verbo, Matrimoniales dispensationes.

Sexta. Cum autem Pater Sancte, nisi matrimonium inter oratores contrahatur, dicta oratrix innupta, & diffamata remaneret, grauiq; exinde scandala possint verosimiliter exoriri, refert P. Sanch. lib. 8. disp. 19. num. 9.

Septima. Quod dicta oratrix vigesimumquartum annum excolens haecenus virum paris conditionis, cui nubere posset, non inuenit, refert Stephan. Quarant. d. verbo Matrimoniales dispensationes.

Ultra praedictas principaliores causas quatuor alias afferunt P. Aegid. d. disp. 33. nu. 49. P. Sanch. disp. 19. nu. 30. cum seqq. P. Val. d. lib. 31. num. 197. in princip.

Octaua. Conseruatio diuitiarum in eadem cognatione, ne causa dotis distrahantur ad aliam cognationis familiam, quando ex amplissima sunt, referunt Galleg. d. cap. 22. numer. 11. cum seqq. Veg. tom. 2. sum. cap. 34. casu 167. Fr. Emman. d. cap. 237. concl. 1. in fine, P. Aegid. d. disp. 33. num. 49. P. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 197.

Nona. Excellentia meritorum in Ecclesiam siue dispensationem petentis, siue eius cui petitur, referunt Galleg. d. cap. 22. numer. 17. P. Sanch. d. disp. 19. num. 32. P. Aegid. d. disp. 33. numer. 49. vers. 6.

Decima. Proles habita ex consanguinea, quando bona fide suscepta est, referunt Pet. Ledes. de Matr. q. 56. art. vi. ad finem. Guttier. Canon. lib. 2. c. 15. nu. 107. P. Sanch. d. disp. 19. nu. 33. P. Aegid. d. disp. 33. num. 49. vers. 7.

Vadecima. Conseruatio illustri familiae in eodem sanguine, alius penituræ, ut si eius caput esset foemina, quia hoc ad Reipub. bonum aliquo modo spectat, refert P. Aegid. d. disp. 33. numer. 49. vers. 4.

In secundo gradu nunquam dispensetur, nisi inter magnos principes. Vide P. Henric. in sum. lib. 12. cap. 3. numer. 6. in comment. X. Guttier. tract. de Matrim. cap. 128. numer. 14. P. Sanch. d. lib. 31. disp. 19. numer. 5. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verbo, Dispensationes. §. 2. vbi refert se vidisse dispensari inter Barones, & titulos Regni Neapol. Vide etiam P. Aegid. d. disp. 33. numer. 44. vbi dicit hunc Tridentini locum intelligendum esse de gradu consanguinitatis, vel affinitatis ortæ ex legitimo matrimonio, quia in affinitate orta ex fornicatione, praesertim occulta, longe facilius dispensatur.

Tridentina
de Matrimonio
cap. 107
de dispensationibus

Quomodo intelligatur secundus gradus in collateralibus, relucens in aequali? Vide Rebuff. in Reg. de dispensat. in gradibus, Gloss. fin. num. 8.

CAPVT VI.

Inter raptorem & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum consistit matrimonium. Raptor dicitur raptam, siue eam ducat, siue non, excommunicantur consentientes raptori.

à c. si. de rap.
Vide Conc.
Chalced. c.
26. c. eos, &
c. de puelis.
26. q. 1. Conc.
Chalced. cap.
27. Conc. Vor-
matischen. 27.
Exod. 21. c. 1.
de adult.

α β &c. **D**ecernit sancta Synodus, inter raptorem & raptam, & quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Quod si rapta à raptore separata, & in loco tuto, & legitime constituta, illum in virum habere consenserit, & raptor in vxorem habeat; & nihilominus raptor & omnes illi consilium, auxilium, & fauorem præbentes, sint ipso iure excommunicati, ac perpetuo infames, & omni dignitatum incapaces; & si Clerici fuerint, proprio gradu decidant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam, siue eam vxorem duxerit, siue non, decenter arbitrio iudicis dotare.

DECLARATIONES.

i. *Sint ipso iure excommunicati.* An quilibet mulierum raptor, qui non ideo raptum ut eas in vxores ducat, sed ob causam, sint ipso iure excommunicati per hoc capitulum, & sint multo ex Illustrissimis, non comprehendit nisi eos qui ut in vxores ducant. Vide Nauarr. cap. 27. num. 150. Quod si, cumque sit, fuit decisum per sacram congregationem die 23. Julij 1586. raptores ob aliam causam, quam ut in vxores ducant, comprehendit à Concilio, propter identitatem vel maiorem rationis: nec constitutio penalis extenditur tali casu.

REMISSIONES.

Vide Perez l. 2. verbo, *Fuere desposada*, tit. 15. lib. 8. Ordinar. pag. 288. Nauar. Conf. 32. de Sponfalib. & Conf. 3. nu. 7. de conlang. & affinit. Fr. Emman. in sum. to. 1. cap. 232. in 2. edit. Zerol. in praxi p. 2. verbo, Raptus; Petr. de Ledesm. in summa, p. 1. de Sacramento Matrimonij, cap. 26. per totum, P. Henriq. in sum. lib. 12. cap. 14. §. 4. & 5. P. Leonard. Lessi. de Iustit. lib. 4. cap. 3. dubit. 9. nume. 68. cum seqq. P. Sanch. lib. 7. disput. 13. Par. Rebello de Obligat. iustit. p. 2. lib. 3. q. 11. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 22. à numer. 28. cum seqq. & lib. 31. à num. 164. P. Egid. de Sacramen. & Censur. tom. 2. disput. 31. à num. 46. Ioann. Aloyf. Ricci. in collect. decif. p. 4. Collect. 91.

2. An hoc Decretum habeat locum in Raptu, qui fit tantum causa libidinis explendæ? Negant Salzed. in pract. cap. 78. in fine, Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 212. nume. 7. in 2. edit. Veg. tom. 2. sum. cap. 34. casu 157. notab. 1. P. Sanch. lib. disput. 13. nume. 4. P. Lessi. d. cap. 3. dub. 9. n. 70. P. Valer. d. lib. 31. n. 165. vers. Primum.

3. An procedat cum puella, quæ sponte consentit repugnantibus parentibus? Affirmant Salzed. d. cap. 78. §. fin. Veg. d. casu 157. notab. 1. P. Henriq. d. cap. 14. numer. 4. Zerol. in praxi Episcop. p. 2. verbo Raptus, §. 1. Fr. Emman. d. cap. 232. num. 1. P. Rebello d. q. 11. nume. 6. Petr. de Ledesm. d. cap. 26. concl. 2. dub. 1. Negant, ex ea ratione, quia iste raptus non repugnat vlllo modo libertati matrimonij, cui Concilium hoc Decreto solum voluit consulere, P. Sanch. lib. 7. disput. 13. numer. 13. P. Lessi. d. cap. 3. dubit. 9. nume. 70. P. Valer. Reginald. d. lib. 22. num. 31. & lib. 31. num. 165. vers. 5. P. Egid. d. disput. 31. num. 48.

4. An comprehendat Raptum quo sponsus rapit propriam Sponsam? Negant Fr. Emman. d. cap. 232. nume. 4. P. Henriq. d. cap. 14. num. 4. Par. Sanch. d. disput. 13. nume. 15. Par. Lessi. d. num. 70. vers. Tertium.

5. An habeat locum in muliere rapiente virum? Affirmant Fr. Emman. d. cap. 232. num. 4. vers. *Lo quinto se ha de notar que este decreto se ha logar tambien quando vna muger robusta arrebatada a un hombre de menor fuerca.* P. Henriq. d. cap. 14. nume. 4. vers. Si forte fœmina robusta, Veg. tom. 2. sum. cap. 34. casu 157. notab. 3. Negant Farin. p. 1. crim. quæst. 145. num. 45. P. Sanch. d. disput. 13. num. 16. P. Rebello d. q. 11. num. 6. P. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 165. vers. Septimum est. Dicit vtramque opinionem probabilem P. de Ledesm. d. ca. 26. concl. 2. dub. 5.

6. An habeat locum in rapiente fœminam corruptam, meretricæ, vel

C c iuhó

Trid
Lava
in bonis
ceca

inhonestam? Affirmat P. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 165. verum est, ubi in vers. Quartum, dicit non requiri copulam, cum matrimonium ineundum nihil conferat, & in vers. Quintum, dicit requiri ut femina abducatur nolens, de quo etiam Sayr. de Raptorib.

¶ An procedat, si solis importunis precibus, aut pretio femina extrahatur? Negat dummodo illae preces tales non sint violentiae aequivalentur, P. Sanch. lib. 7. disp. 13. num. 11. vbi dicit etiam non esse locum his poenis, si dolis circumuenta extrahatur.

¶ *Quandiu ipsa in potestate raptoris manserit.* An ad hoc videtur dicatur, requiratur traductio de loco ad locum? Affirmat Conf. 1. num. vni. sub tit. de Raptorib. Fr. Emman. d. c. 23. num. 1. Sanch. lib. 7. disp. 13. num. 7. P. Aegid. d. tom. 2. disp. 31. num. 4. autem.

¶ *Nullum posse consistere matrimonium.* Quid in sponsalibus agant etiam Fr. Emman. d. c. 23. n. 3. Veg. d. calu. 157. notat. P. d. disp. 13. num. 17.

¶ *Et nihilominus raptor ipse, &c.* An raptor, si nubat, nuptiae Affirmant P. Lessi. d. cap. 3. num. 69. Farin. d. q. 175. num. 102. Ne ex ea ratione, quia alias rapta cogere tur nubere infami, P. Henr. cap. 14. num. 4. vers. Si ducatur non ita fit, Fr. Emman. d. cap. 23. num. 1. vers. Lo sexto. Petr. de Ledesm. d. c. 16. dub. fin.

¶ *Ac omnes illi consilium, auxilium, & fauorem praebentes.* P. Sanch. lib. 7. disp. 13. num. 3. & 4. Farin. d. quaest. 145. num. 1. & 2. resoluit, quod raptui opem ferentes, scienter tamen & dolose, tali supplicio subijciuntur, licet quoad alias poenas & praesentem missionem bonorum tantum modo, qui in actu raptus praesentiterunt, non autem alij, alias incurrant.

¶ *Sint ipso iure excommunicati.* Vide Farinac. in pra xi. c. 1. num. 21. P. Sanch. l. 7. disp. 13. à princip. vbi etiam resoluit excommunicationem huius decreti non esse de reseruat. Pontifici, & P. Reginald. d. lib. 22. num. 31. vers. De excommunicatione dicta latae sententiae, & nulli reseruatam.

¶ *Teneatur praeterea raptor mulierem raptam, &c.* Vide Henr. cap. 14. num. 3. P. Sanch. d. d. sput. 13. num. 3. & 4. vbi num. 1. vbi dicit raptorem, resoluit, quod in sententia iudicis constituitur dorem, attendenda maxime est raptoris, & raptae qualitas personarum, vide Farin. d. quaest. 145. num. 17. Et quod requiratur iudicis, ut eam teneatur dotare, Pat. Aegid. d. disp. 31. num. 1. l. d. num. 31. vers. De dotatione.

CAPVT VII.

Quomodo vagabundi coniungendi matrimonio.

Multi sunt, a qui vagantur, & incertas habent sedes, & ut improbi sunt ingenij, prima vxore relicta, aliam, & plerumque plures, illa viuente, diuersis in locis ducunt. cui morbo cupiens sancta Synodus occurrere, omnes, ad quos spectat, paternè monet, *1° d ne hoc genus hominum vagantium ad matrimonium facile recipiant: magistratus etiam sæculares hortatur, vt eos seuerè coerceant: 2° Parochis autem precipit, ne illorum matrimonij interfint, nisi prius diligentem inquisitionem fecerint, & 3°, re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.*

a Deo & 25. Concil. Agathen.

DECLARATIONES.

- 1. *Ne hoc genus hominum vagantium.] Non dicitur vagans illa mulier, quæ per octo annos in vna eademque terra habitauit.*
- 2. *Parochis autem precipit.] Si contingat contrahentes, alienigenas esse, & à paruo tempore ibi habitantes, constituto tamen quòd non sint de comprehensis inter vagabundos, proprius parochus ad contrahendum, is est, in cuius Parochia contrahentes habitant eo tempore quo contrahunt. Vide huius Sess. de Ref. c. 1. §. Matrimonium contrahitur.*

REMISSIONES.

- 1. *Vide Perez l. 1. in princip. tit. 14. lib. 8. Ordinam. P. Hentiq. in sum. lib. 11. cap. 3. §. 3. Fr. Eman. in sum. tom. 2. cap. 219. numer. 3. Petr. de Ledelin. in sum. p. 1. de Sacrament. Matrim. c. 7. concl. 4. dub. 3. Zetoli. in praxi Episcop. p. 1. verbo Matrimonium, vers. 6. & p. 2. verbo, Parochus, pag. 81. Latè P. Sanch. de Matrim. lib. 3. disp. 25. num. 8. cum seqq. Cened. pract. & Canon. quæst. lib. 1. q. 30. num. 66 cum seqq. P. Agid. de Coniug. de Sacram. & Censuris, tom. 2. disp. 27. n. 20. P. Rebello de Obligat. iusticia, p. 2. lib. 2. q. 8. num. 3. P. Valer. Reginald. in praxi fori pæn. lib. 31. num. 239. nouissimè D. Gutier. Canon. 1. 3. tract. de Matrimonio, cap. 65.*
- 2. *Vagabundus quis dicatur? Vide D. Barbos. in l. hæres absens, §. p. vnde, ff. de Iudicijs in art. de foro delicti, num. 14. & seq. Cened. d. c. 2. q. 30.*

Trid. clara.

q. 30. numer. 69. & 70. P. Sanch. lib. 3. disput. 25. à princip. P. Eg. Sacram. & Censur. tom. 1. quæst. 8. num. 62. & tom. 2. quæst. 20. vers. Nota 1. P. Valer. Reginald. in praxi fori poenitent. numer. 64.

2. *Hoc genus vagantium.* An procedat, si vnus contrahentis notus, & incola, & propriam habeat sedem, subditus que sit parochus? Affirmant Cened. d. q. 30. numer. 68. vers. Circa hanc, Guter. d. q. 30. numer. 8.

3. An procedat in illis, qui alibi habentes domicilium habitant, contrahunt in loco vbi ignoti sunt? Affirmat P. Egid. d. disp. 27. numer. 20. vers. Nota 2. vbi in vers. Nota 3. dicit Concilium in præf. esse intelligendum de ijs, qui communiter dicuntur vagi, pueri de his qui domicilium transferunt, nouique sunt in ijs locis, etiam Gutier. d. tract. de Matr. cap. 65. num. 9.

4. *Et re ad Ordinarium delata.* An parochus, qui vagos non mittit debita diligentia & licentia Ordinarij matrimonio contrahentes, peccet mortaliter? Affirmant, matrimonium tamen valens, utentes, Veracruz in appendice in quæst. quomodo qui vagos mittendi sint ad matrimonium, vers. Quamuis si fiat. P. Sanch. d. q. 25. num. 16. & 17. P. Henric. lib. 11. cap. 3. num. 3. Cened. d. q. 30. num. 68. in princip. D. Gutier. d. tract. de Matrim. cap. 65. num. 2. cap. 67. num. 2.

CAPVT VIII.

Concubinarij cuiuscunque sint conditionis, feriantur excommunicatione, si ter moniti non abstinent à conuersatione.

Mulieres concubinae, si ter monite non abstinent, excommunicantur ac diocesim tradantur, alijs poenitentibus in suo robore permanentibus.

^a Inf Sess. 25
c. 14. de Re-
for. Cœ. Rom.
sub Nic. 1. in
f. Conc. Lat.
sub Leone X.
Sess. 9. de Re-
for. Curia &
aliorum, vers.
Concubina-
rij.

Ita **G**raue peccatum est, homines solutos concubinos habere; grauissimum verò, & in huiusmodi Sacramento singularem contemptum admissum, & ratos quoque in hoc damnationis statu viuere, & tenere eas quandoque domi etiam cum vxoribus, & retinere. quare, vt huic tanto malo sanctus Synodus opportunis remedijs prouideat, statuit huiusmodi concubenarios, tam solutos, quam vxoratos, iuscumque status, dignitatis, & conditionis excommunicari postquam ab Ordinario, β γ etiam ex officio, ter

nities de re fuerint, concubinas non eiecerint, seque ab earum consuetudine non seiunxerint; a excommunicatione feriendos esse; à qua non absoluantur; donec re ipsa admonitioni facta paruerint. 2 Quod si in concubina tu per annum, censuris neglectis, permanferint; contra eos ab Ordinario seuerè pro qualitate criminis procedatur. 3 Mulieres, b siue coniugata, siue soluta, quæ cum adulteris, seu concubinarijs publicè viuunt, si ter admonita non paruerint; c ab Ordinarijs locorum, nullo etiam requirente, ex officio grauitè pro modo culpæ puniantur; 3 & extra oppidum, vel diœcesim, si id eisdem Ordinarijs videbitur, & inuocato, si opus fuerit, brachio seculari, eijciantur: alijs pœnis, contra adulteros, & concubinarios inflictis, 4 in suo robore permanentibus.

a Cœc. Tolosa
1. c. 17. c. 11
qui. 34. diff.
b Conc. Arelat.
2. c. 3. &
fraternita-
tu. 34. diff.
c. si. concubina,
de sentent.
excom. c. 2.
in fin. de co-
habit. Cler.
& mul.

DECLARATIONES.

1. *Grave peccatum est.*] Per hoc Decretum non tolluntur aliæ pœnæ à iure communi vel statutis synodalibus contra concubinarios inflictæ, neque alius modus procedendi contra eosdem: si tamen uellet Ordinarius illos excommunicare, forma hic præscripta seruanda esset. Quapropter Archiepiscopus Mediolanensium, qui aduheram condemnauit ad scuta quinquaginta quæ pijs locis applicata fuerit, non tamen factis monitionibus, de quibus mentio est in hoc cap. non contrauenit statuto Concilij, vt Congregatio die tertia Nouembris, 1587. censuit. Concilium quippe non fustulit alias pœnas contra adulteros, vt patet ex fine capituli, & sic ille non malè gessit, sed valde bene.

2. *Quod si in eo concubinas per annum.*] Presentis capituli tenor obseruandus est etiam eo casu quo concubinitas exerceretur cum diuersis concubinis. Vide, de clerico in Sess. 25. cap. 14.

3. *Extra oppidum.*] Mulieres, quæ cum adulteris & concubinarijs publicè viuunt, possunt ultra exilium, alijs etiam pœnis contra adulteros inflictis cumulatim puniri.

4. *In suo robore permanentibus.*] Non tollantur priuilegia concessa religionibus de habitandis illegitimis ad dignitates & gradus illarum.

Tertia monitio tunc demum necessaria est inter concubinarios, quando in eos uult Episcopus ferre sententiam excommunicationis:

Trid-
larau-
...
...

si verò pœnis pecuniarijs vel alijs multare eos velit iudex, conquiruntur istæ solemnitates.

R E M I S S I O N E S.

¶ Vide Ordin. Regiam Lusitanorum, lib. 2. tit. 1. §. 13. Salzedo ad nard. cap. 79. vers. Laicus, Barard. ad Clar. q. 37. num. 13. Zoupraxi Episcop. part. 1. verbo Concubinarij, §. 2. pag. 60. Bouadil. in sua Polit. lib. 2. cap. 17. num. 53. Jacob. de Grassis, lib. 2. decil. cap. num. 3. Thom. Valasc. tom. 1. Allegationum iuris, alleg. 34. num. 9. ubi num. 9. assentit pariter eundem concubinatum prohibentibus constitutiones Synodales huius Regni tam in clericis quam in laicis videre licet ex Constit. Archiep. Ebor. 16. tit. 10. & Constit. 1. tit. 1. ex Constit. Episcop. Conimbric. 2. tit. 15. & const. 4. tit. 1. ex Constit. Episcop. Lamec. 15. tit. 12. & Constit. vna. tit. 1. ex Constit. Episcop. Portugal. 14. tit. 15. & const. 4. tit. 1. vide Bouadil. Clauiregia, lib. 8. cap. 2. num. 9. cum seqq. Petr. de Ledesma. lib. 2. tract. 27. cap. 18. concl. 2.

β *Etiā ex officio ter admoniti.*] An distinctis temporibus admittat Auend. de Exeq. mandatis p. 1. cap. 22. num. 14.

γ *An Episcopus in prima admonitione possit pœna peccati concubinarium punire?* Affirmat Thom. Valasc. d. alleg. 34. num. 9. ubi num. 12. refert ita fuisse iudicatum, cum hæc dubitatio inter iudicem coronæ Senatus Portugal. & officialem Episcop. Senatu Palatino.

δ *Mulieres siue coniugatae, siue solutæ, &c.*] Vide Sayr. in Clauiregia, lib. 8. cap. 2. num. 14. Bouadil. in sua Politica, lib. 2. cap. 17. vers. *Y por vn decreto del Santo Concilio.*

ε *Ab Ordinarijs locorum, &c.*] An crimen concubinatum in foro, ita ut per iudices seculares possit etiam puniri? Affirmat Clauiregia Lusitan. lib. 2. tit. 9. in princip. ibi, *Barrigueiros*, Gregorius verbo *Estos*, tit. 6. part. 1. Auend. ad cap. 26. prator. numer. 2. p. 1. ued. lib. 4. numer. 4. tit. 1. lib. 4. nouæ Recopil. Soar. de Prætor. tom. 2. prælud. 2. num. 31. in fine, Farin. in præxi crimin. q. 8. num. 1. P. Azori. in lit. Moral. p. 2. lib. 3. cap. 53. q. 2. vers. *Dubia* quæst. Bouadil. in sua Politica, d. cap. 17. numer. 53. Thom. Valasc. d. alleg. num. 4.

ζ *Inuocato, si opus fuerit, brachio seculari.*] An si iudex læticus cogit, possit ad id cogi sub pœna excommunicationis? Affirmat Rodolphin. de brachio seculari, num. 45. Menoch. de Arbit. su. 452. Bellacomb. tom. 1. Commun. opin. lib. 3. tit. 1. num. 1. et 367. Farin. in præxi crim. q. 197. num. 8. Bouadil. d. cap. 17. numer. 53. Emman. quæst. Regul. tom. 1. q. 8. art. 14. D. Mart. de iurisdictione p. 1. cap. 52. num. 1.

Domini ac magistratus cogentes directè vel indirectè, minis & pœnis subditos suos ad certa matrimonia contrahenda cum certis personis, ipso facto excommunicantur.

ITa plerumque temporalium dominorum, ac magistratum mentis oculos terreni affectus, atque cupiditates excœcant, vt viros, & mulieres, sub eorum iurisdictione degentes, maximè diuites, vel spem magnæ hæreditatis habentes, minis & pœnis adigant cum ijs matrimonium inuitos contrahere, quos ipsi Domini, vel magistratus illis præscripserint. *a* Quare cum maximè nefarium sit, matrimonij libertatem violare; & ab eis iniurias nasci, à quibus iura expectantur: præcipit sancta Synodus omnibus, *i cuiuscumq; gradus, dignitatis, & conditionis existant*, *b* sub anathematis pœna, *b* quam ipso facto incurrant, ne quouis modò directè vel indirectè subditos suos, vel quoscumque alios cogant, quo minus libere matrimonia contrahant.

*a. c. cum locū
c. requisit,
Et. c. Gem-
ma, de de-
sponsatione
impuberum.
b. Conc. Ta-
ris. l. c. 6. c.
nullus 36. q. 2*

Trid-
larat.
...
...

DECLARATIONES.

1 Cuiuscumq; gradus, dignitatis & conditionis existant. JS. D. N. Gregorius XIII. declarauit, non comprehendi priuatas personas, sed tantū supradictos Dominos temporales, & magistratus cuiuscumque dignitatis existant. Verum est tamen, particulares ac priuatas personas grauiter peccare, si minis adigant inuitos contrahere matrimonium, & quidem eorum peccatum Ordinarij possent excommunicatione dignum iudicare.

REMISSIONES.

*V*ide Gutier. Canon lib. 1. cap. 20. num. 32. Pat. Valer. Regin. in praxi fori pœnit. lib. 20. num. 19. Latè P. Sanch. de Matrim. lib. 2. disput. 27. P. Henriq. in sum. lib. 11. cap. 6. §. 6. lit. G. resoluentes etiam Concilium in præsentī loqui tantū de domino

Cc 4 rem-

temporali, & de magistratu cogente, qui in foro exteriori habet jurisdictionem in subditos; non comprehendere Regem, Imperatorem, parentes, nec illum, qui retrahit à matrimonio cum istis. Vide etiam nouissime Guttier. tract. de Matrim. cap. 79. *200* *β* *Sub anathematis pena.*] An hæc excommunicatio lata sit contra iniuste impediētes matrimonia? Affirmant Nauac. in lib. cap. 27. num. 150. P. Sauch. d. disp. 27. num. 8. vbi num. 9. resoluētes iniuste impediētes matrimonia filiorum non incurere excommunicationem, de quo etiam Guttier. d. c. 79. a nu. 11. In de Iustit. tract. 2. disp. 176. vers. Ad secundam partem, P. Hæc lib. 11. cap. 6. num. 5. in Commento.

CAPVT X.

Tempora designantur quibus nuptiarum solemnitates celebrari non conuenit.

*a Conc. Eo-
dicen Can.
52. Conc. Sa-
legustadien.
ca. 30. Capel-
lanis, de fe-
ru.*

100 β **A**B aduentu Domini nostri Iesu a Christi viginti diem Epiphaniæ, & à festa quarta Cinerum que in octauam Paschatis inclusiue, antiquas sollemnum nuptiarum prohibitiones diligenter *7* ab omnibus seruari sancta Synodus præcipit: in alijs vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit: quas Episcopi ea, qua decet modestia, & honestate fiant, curam sancta enim res est matrimonium, & sanctè tractandum.

DECLARATIONES.

1 *Ab Aduentu.*] Quocunque tempore potest Matrimonium contrahi coram Parocho: sed nuptiarum solemnitates, communicatio ad domum, & carnalis copula certis temporibus prohibentur.

REMISIONES.

*V*ide Matiens. in Rub. tit. 1. Gloss. 1. numer. 147. lib. 7. Recopilatissime, P. Sauch. de Matrim. lib. 7. disput. 7. plures Decretales refert Gened. ad Decretal. Collect. 22. Petr. de Ledesm. in lib. 1. de Sacramento Matrim. cap. 10. conclus. 8. dub. 1. vers. El verum.